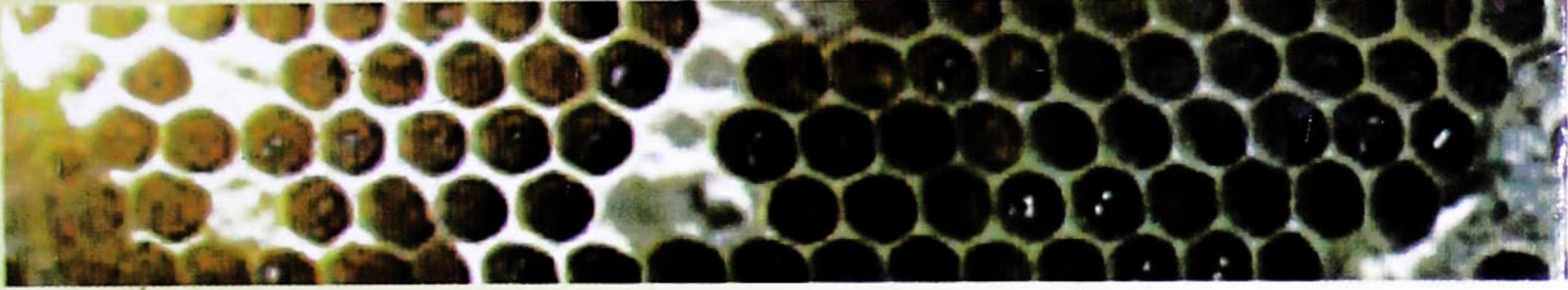

کھنڈ بھڑولی

فیاض قرشی

نکے وڈے سبھ دی اوڑھ کر دا جاں سلاماں
سُچل سائیاں میرا ناواں لکھیں وچ غلاماں

حکومت پنجاب و لاہ

(شاعری)

فیاض قرشی

(حکومت پنجاب سے 2004 کا بیسٹ پبلشر ایوارڈ یافتہ ادارہ)

111249

808.81 FAYAZ QARSHI

F95K

KHAND BHROLI , LAHORE, BAZM-E-MAULA
SHAH, 2011
176 p

1. TITLE
2. POETRY

جملہ حقوق بحق ناشر محفوظ ہیں

چھاپہ خانہ ..... کرامت سخاوت پرنٹرز، شاہ زیب مارکیٹ کوپر روڈ لاہور
چھاپہ نگار ..... بزم مولا شاہ

41-A چوہان روڈ، اسلام پورہ لاہور، 042-37159772

چھپن ورہا 2011

مئل ..... روپے

ایہہ کتاب حکومت پنجاب دے شعبہ امور نو جوانان، ثقافت تے اطلاعات
دے تعاون نال چھاپے چڑھی۔

ISBN: 978-969-8082-45-1

انتخاب

جنت و اسی

ابا جی

تے

امی جی

حرف نماں

جہاں مینوں بولن سیکھایا

تے لکھن دی جانج دی

مکھڑا

۹	--- ڈاکٹر میاں ظفر مقبول	فیاض قرشی سراں والے	۱-
۱۱	--- طاہر جمیل	کیہ پچھدے او؟	۲-
۱۳	--- فیاض قرشی	اپنے دلوں	۳-
۱۷		حمد	۴-
۱۸		محمد یحییٰ	۵-
۱۹		آس دے پنجمی	۶-
۲۰		اکھیاں	۷-
۲۱		امبریں تارے	۸-
۲۲		عملاں گھصیا	۹-
۲۳		عملیں سوتر	۱۰-
۲۴		عمل	۱۱-
۲۵		اشنائی	۱۲-
۲۶		بندہ	۱۳-
۲۷		بندے دی میں	۱۴-
۲۸		بانگاں	۱۵-
۳۰		بھگھ	۱۶-
۳۱		چل چلائی	۱۷-
۳۲		چڑیاں بسیرا	۱۸-
۳۳		جھولی تیری دانے	۱۹-
۳۵		جھوٹھا خصم	۲۰-
۳۷		جھوٹھا پنڈ	۲۱-
۳۸		دانے	۲۲-
۳۹		دھیلا دمڑی	۲۳-
۴۱		دھیاں	۲۴-
۴۲		دیس پرایا	۲۵-
۴۳		دل وا کھوٹا	۲۶-
۴۵		دل دی ہوک	۲۷-

۴۶	دلایلاں	-۲۸
۴۷	دُکھ	-۲۹
۴۸	دُکھ سگھ	-۳۰
۴۹	دنیا داری	-۳۱
۵۱	عشق دی بوٹی	-۳۲
۵۲	حاسد	-۳۳
۵۳	عشق دی گڑوی	-۳۴
۵۴	عشق کتاباں	-۳۵
۵۷	عشق دی پوڑی	-۳۶
۵۹	جگ دا ٹھگ	-۳۷
۶۰	جگ ہنسی	-۳۸
۶۱	جوگی	-۳۹
۶۳	خیر دا بوہا	-۴۰
۶۷	کھنجا ویلا	-۴۱
۶۹	گگھو گھوڑے	-۴۲
۷۰	کلڑی جلوئی	-۴۳
۷۲	لعنتی ٹولے	-۴۴
۷۳	لارے	-۴۵
۷۴	لاوا	-۴۶
۷۶	لیکھاں مارے	-۴۷
۷۷	من دے چور	-۴۸
۷۸	ماں دے سکھ	-۴۹
۸۰	ماپے	-۵۰
۸۲	مسئلے	-۵۱
۸۳	میری نکلے چان	-۵۲
۸۶	مٹھوی بھاشہ	-۵۳
۸۷	موتی	-۵۴
۸۹	مسیحاں	-۵۵
۹۱	غبار	-۵۶

۹۳	پیلے مکمل	-۵۷
۹۴	پیر	-۵۸
۹۵	پیار دے مکمل	-۵۹
۹۶	رب دا بندہ	-۶۰
۹۸	راجے چنگڑ	-۶۱
۹۹	رنگ برنگے مکمل	-۶۲
۱۰۵	رانجھن میرا بے مہارا	-۶۳
۱۰۷	رانجھن یار	-۶۴
۱۰۹	رند	-۶۵
۱۱۰	رسیا رانجھن	-۶۶
۱۱۱	رت بہاریں	-۶۷
۱۱۳	سچا کوڑا	-۶۸
۱۱۴	سہیلیاں	-۶۹
۱۱۶	سپاں نوں کھیر	-۷۰
۱۱۷	شردی بین	-۷۱
۱۱۸	شردی شان	-۷۲
۱۱۹	شردی چارو	-۷۳
۱۲۰	شرشرک	-۷۴
۱۲۱	شیطان	-۷۵
۱۲۲	شوہدا	-۷۶
۱۲۳	سجیل گلاں	-۷۷
۱۲۴	سجیل رشتے	-۷۸
۱۲۵	سچڑا سودا	-۷۹
۱۲۶	سچڑے لوکاں	-۸۰
۱۲۷	سچڑی بھاشا	-۸۱
۱۲۸	سویرا	-۸۲
۱۳۰	اوکھا ڈنگ	-۸۳
۱۳۲	اوکھے پنڈے	-۸۴
۱۳۳	اولاداں	-۸۵

۱۳۵	ویلا	-۸۶
۱۳۶	وچار	-۸۷
۱۳۸	ززلہ	-۸۸
۱۳۹	ذاتاں	-۸۹
۱۴۰	باوا	-۹۰
۱۴۱	چھنڈ	-۹۱
۱۴۲	دیس تہاڈا	-۹۲
۱۴۳	دوتی	-۹۳
۱۴۴	گھر	-۹۴
۱۴۵	غرور	-۹۵
۱۴۶	غم دے بھلے	-۹۶
۱۴۷	جگ	-۹۷
۱۴۸	کھید تماشہ	-۹۸
۱۴۹	کبر دے رُکھ	-۹۹
۱۵۰	لیراں	-۱۰۰
۱۵۱	مائی	-۱۰۱
۱۵۲	مائی حلیمیاں	-۱۰۲
۱۵۳	مار اڈاری	-۱۰۳
۱۵۴	مٹی	-۱۰۴
۱۵۵	پار لنگھا دے	-۱۰۵
۱۵۶	پھوڑی	-۱۰۶
۱۵۷	ساک	-۱۰۷
۱۵۸	اوکھا روگ	-۱۰۸
۱۵۹	انت ویلا	-۱۰۹
۱۶۰	لغت	-۱۱۰
۱۶۹	تعارف	-۱۱۱
۱۷۰	شجرہ نسب قریشیاں	-۱۱۲
۱۷۱	بزم دیاں پنجابی کتاباں	-۱۱۳
۱۷۲	بزم کی اردو کتابیں	-۱۱۴

فیاض قرشی سُراں والے

اک فقیر صدالا رہیا سی ”بابا اللہ دے ناں دا کجھ دے دے“ اپنی دیرنوں اک باؤ
 شواؤ فقیر دے سامنے آ گیا۔ تے فقیر نے باؤ ولے ہتھ ودھا کے پھر صدالائی۔ اکوں باؤ نے آکھیا
 اللہ لوکا! تینوں دین لئی میرے کول کجھ نہیں۔ جے تیری لوڑ پوری ہوندی اے تے میری MBA
 دی ڈگری حاضر ہے۔ فقیرنوں بڑا غصہ آیا اس چھیتی نال چولے وچ ہتھ پایا تے آکھن لگا توں
 میرے کولوں میری CA دی ڈگری لے لا۔

فیاض قرشی ہوراں جدوں ایہہ واقعہ سنیا تے اوہناں نوں اپنی مکینیکل انجینئر دی ڈگری
 کسے نال وٹاؤن دا حوصلہ نہ پیا۔ اس لئی اوہ سدھے عرب شریف چلے گئے۔ ہن اوہناں واسطے
 عرب توں پاکستان دا پندھ نچ اے جیویں لاہور توں اسلام آباد۔ پر اس ہجرت دے باوجود ماں
 بولی دی کھج نے اپنا زور نرم نہیں پین دتا۔ شاعری تے ہور لوک وی کردے نیں پر ایہناں دی
 شاعری وچ خاص نکل ایہہ ہے کہ اے جو کجھ کہنا چاہندے نیں اوہدے بارے اوہناں دا
 concept بڑا clear اے۔ ایہناں دی شاعری وچ سانوں یکتائی داسنہیا ملدا اے محبت تے
 سلوک دا پیغام ملدا اے۔ نفرت تے شیطانت توں پرے پرے رہن دی مت ملدی اے
 تے ایہو ای انسانیت دا خاصہ اے۔ اس توں اڈ انجینئر ہوراں نے پرانے بابیاں والیاں سنتریاں
 وی واہواریاں ہوئیاں نیں ایہناں نے ماتریاں، فعلن، فعلوں، فعول وغیرہ دے جھنجٹ توں دور
 رہ کے دکرے سجا دی شاعری کہتی اے۔ آپ گا کے، سُر لا کے، گدا پا کے یا طبلے دی دھاپ
 تے اپنے کلام نڈں سدھ کردے نیں۔ میں ایہناں دی ویڈیو وی تکی اے تے ایہناں نوں
 گاوندیاں وی سنیا اے تے میں ایہناں نوں دور حاضر دا عنایت حسین بھٹی منیا ہناں نہیں رہ

سکدا۔ ایہناں دے گاؤن دا انداز سگوں اوہناں والا اے اللہ جانے قرشی ہوراں عنایت حسین
 بھٹی نوں اپنی اکھیں تکیا وی اے کہ نہیں پر مینوں تے ذرا جناں فرق نظر نہیں آیا۔ ایہدی وجہ شاید
 ایہہ ہووے کہ قرشی ہوراں دا طاہر جمیل نال کافی بہن کھلون رہیا اے تے طاہر جمیل تے عنایت
 حسین بھٹی دو قلبوت اک جان رہے نین۔ ہو سکدا اے ایہہ فن طاہر جمیل دی ایہناں نوں
 روحانی طور تے مل گیا ہووے۔

میری دعا اے کہ قرشی ہوراں دی شاعری تے گائیکی نوں عنایت حسین بھٹی والی
 نامتا نصیب ہووے۔

(آمین)

ڈاکٹر میاں ظفر مقبول

کیسہ چکھدے او

پنجاب وچ بڑے بڑے فن دے سچے گیانی ہونے ہین تے ہون گے پرمن داسچا
 نانواں نانواں ای ہویا ہے تے ہوئے گا۔ فیاض قرشی اک اچھا شاعر اے جسے فن نالوں بوہتی
 محنت من تے کیتی اے اودھی شاعری ول جہات پائیے تے اودھے من دیاں سچائیاں دیاں
 گواہیاں حرف حرف وچ دسدیاں نیں۔ اودھے سامنے اک مقصد اے اوہ مقصد صوفیانہ نظریہ
 اے اوہ فعلن فاعلن دے گورکھ دھندے وچ پے کے اپنی گل دے ابلاغ نوں دا نہیں لاسکیا
 ایہہ اودھا عیب نہیں اودھی خوبی اے اودھنے اپنے قارئیاں نوں بے راہ روی دے پینڈے نہیں
 پایا زلفاں، بلھاں رُخساراں دی دلدل وچ نہیں کھوپیا سکوں حق سچ دی سدھی شاہراہ تے ٹرن دا
 حوصلہ دتا اے۔ کہن نوں فیاض قرشی کسے دے سرتے وی ایہہ پگ بنھ دین کہ بھئی میں شاعری
 فلاں کولوں سکھی اے ایہہ اودھا وڈا پن اے۔ اصل گل ایہو اے پئی اوہ اپنے جذبیاں دی
 معصومیت دا بالکا اے۔ اودھنے اپنے گرد نال خوب بھائی اے۔ اودھے اک اک شعر چوں
 اودھی سچائی تے معصومیت ڈھلکاں مار دی پئی اے فیاض قرشی میاں محمد بخش، بلھے شاہ، بابے
 فرید تے سلطان باہو دا فکری مرید اے تے اودھناں دے نقش قدم تے ٹرن تے لوکاں نوں
 ٹورن دیاں کوششاں وچ رجیا اے۔ کہندے نیں پئی کولمبس نے امریکہ دریافت کیتا لیکن
 کولمبس دے دریافت کرن توں پہلاں وی امریکہ موجود سی۔ ایہو حال میرا تے فیاض قرشی دا
 اے۔ میں ایہہ ہیرا بنایا نہیں لسمیا اے۔ میں اودھنوں اگے ودھن دا مشورہ ضرور دتا سی۔ دوڑ
 ایہدی اپنی اے۔ فیاض سچ دے پینڈے دا پاندھی اے۔ اودھنے ایس راہ دیاں اوکڑاں نوں
 پیراں پٹھ مدھ مدھ کے ایس سولاں تے روڑیاں کھاہدے راہ نوں نویں نسل لئی آسان وی کر

جھڈیا اے۔ فیاض قرشی نوں جیہڑے لوک جان دے نہیں اوہ من دے دی نہیں کہ قرشی اک
 کھرا سوہناتے سچا بندہ اے۔ اُونہ کدے اپنے دشمن نال دی مندا نہیں بولیا۔ اوہ اک شریف
 انسان اے، بے ضرر اے، پیار کرن والا تے دوجیاں دے کم آن والا انسان اے تے اپنے کم
 نال مخلص اے۔ اُوہدی شاعری، اُوہدے اپنے وانگ اے صاف سُتھری معصوم تے من کچھویں
 اے۔ فیاض قرشی نوں جہڑی پذیرائی اُوہدی شاعری راہیں ملی اے بڑے بڑے لکھاری اوس
 پذیرائی نوں ترسدے گمنامی دی دلدل وچ دھسدے چلے گئے پر قرشی نال آسماناں نے بڑی وفا
 کیتی تے اُوہدی شاعری وا دے دوش تے پیلاں پاندی جدید میڈیا راہیں دنیا دی نگر نگر تے
 پہنچ گئی ہن تے فیاض قرشی نوں سنن والیاں وچ بوہت سارے لوک اوہ نہیں جہاں قرشی نوں
 دیکھیا نہیں۔ میں تہاڈے تے فیاض قرشی دے درمیان کندھ نہیں بننا چاہندا۔ فیاض قرشی دی
 شاعری تہاڈیاں اکھاں سامنے اے، ایہہ گوہ تے ایہہ میدان ٹسی میتھوں کیہ پچھدے او۔ لوؤ
 ایس ہیرے دیاں ڈھلکاں آپوای دیکھ لو۔

میں اسکی شاعری پہ تبصرہ ہی کیوں کروں طاہر
 اگر خود عطر بولے ہے تو کیوں عطار بھی بولے

طاہر جمیل

ناظم کاروان فکر جدہ سعودی عربیہ

اپنے ولوں

دیکھیا جائے تے زندگی دا پنڈا اُس آبشار دے ترے پانی ورگا اے جہڑا پہاڑاں
 دیاں اوکڑاں کنڈے تے روڑیاں وچوں لگدا ہویا ندی نالیاں دے رُوپ وچ آخر اپنے آپ
 نوں سمندر وچ سُٹ کے اپنی ذات نوں غرق کر لیندا اے، تے کوئی اجیہا حال بندے دا وی
 اے ایس جگ تے آوندا اے اپنے اپنے کرب وکھا کے واپس مُر جاندا اے اللہ تعالیٰ نے ایس
 جگ تے بندے نوں سب توں نوکھا بنا کے گھلایا پر بڑے دکھ نال ایہہ کہنا پنڈا اے کہ بندہ اپنے
 سوہنے رب دیاں دسیاں راہواں توہٹ کے تے شیطانی راہواں ول مُر پیا اے، اُوہ جگ دیاں
 رسماں ریتاں وچ گجھ اجیہا گھب گیا اے۔ اُوہ سرے تو ای بھُل گیا اے کہ اُوہدا دنیا تے اون
 دا اصل کارن کیہ سی۔ اُوہ کر کیہ رہیا اے۔ میرے بھراؤ تے بھییوں میں وی اُوہناں ورگا ای اک
 بندہ واں تے میں وی کوئی ایڈا چنگا کم کوئی نہیں کیتا جیہدے اُتے میں اطراندا پھراں۔ بس اینا
 ضرور اے کہ کسے یتیم دا مال نہیں کھادا۔ تے اس توں اڈ کے وچ کیڑے نہیں پائے تے چغلی
 نہیں کیتی باقی رہ گئی گل نماز روضے دی تے ایہہ میرا سوہنا ای جاندا اے۔ قبول کردا اے یا
 نہیں ہر ویلے اُہدے حضور دعائے ایہو منگی اے کہ میرا سوہنا رتا میری کیتی کتری نوں قبول
 کریں میں جو کوئی نماز پڑھی تے دلوں پڑھی اور عمر بھر روزے خلوص دل نال رکھے۔

رہ گئی گل شاعری دی۔ ایہہ کدوں تے کس طرح وارد ہوئی ایہدا میں چھوٹا جیہا
 جواب دیواں گا کہ شاعر جماندروں شاعر ہوندا اے تے میں وی بارہ فروری ۱۹۴۲ء نوں ضلع
 سیالکوٹ تحصیل ڈسکہ دے پنڈ جاکے چیمیاں وچ اکھ کھولی۔ ایہہ اک خدا داد صلاحیت اے اُوہ
 سوہنا جنہوں چاہے دیوے ایس صلاحیت دی کانٹ چھانٹ ویلے دے نال نال ویلے دے
 اُجالے تے دور اندھیریاں وچ ہوندی رہندی اے جد ایہہ کانٹ چھانٹ دا عمل پورا ہو جاندا
 اے تے فیر اک شاعر دے اظہار دا رُوپ دھار لیندا اے یا فیر جو چیز اللہ تعالیٰ نے اپنے
 بندیاں نوں دتی ہوندی اے۔

جیہڑے بندے نے میرے ورگے پنڈو جئے بندے نوں شاعری ول ٹوریا اُس

بندے نوں میں ساری عمر نہیں مھل سکدا اُوہ ایذا شفیق تے حلیم انسان سی کہ میرے کول اجیہے سوہنے تے نویکلے حرف وی نہیں جو اُوہدی تعریف وچ کہہ سکاں اُس محترم ہستی دا ناں اے طاہر جمیل "مینوں بڑے دکھ نال ایہہ کہنا پیندا اے کہ اج اُوہ عظیم ہستی اُوہ پیار و نڈن والا بندہ ساڈے وچ موجود نہیں میری آخری ملاقات اُس ہستی نال کبابش ریٹورینٹ جدہ وچ ہوئی کیونکہ اُس ہستی دا زیادہ تر قیام جدہ وچ سی تے افسوس از حد افسوس کہ میرے جدہ توں پاکستان آن توں تقریباً دس پندرہ دن بعد اُس ہستی نے ایس جگہ توں پردہ کر لیا اللہ تعالیٰ اُوہنوں کروٹ کروٹ جنت وچ جگہ عطا کرے (آمین ثم آمین) اُوہناں دی سنگت وچ رہندیاں میں جہڑی پہلی غزل لکھی سی اُوہ اُردو دی سی اُوہدے شعر گجھ انج نہیں۔

تیری جب یاد آتی ہے تو بن گلزار ہوتے ہیں

میں آنکھیں بند کرتا ہوں تیرے دیدار ہوتے ہیں

حالے میں شاعری دے پینڈے ول پیا ای ساں کہ میری ملاقات ضلع شیخوپورہ دے پنڈ ملیاں کلاں دے چوہدری محمد الیاس نال ہوئی جسے ستاری عمر سکول دا بوہا تک کے نہیں سی ویکھیا اُوہدے کول اینا علم۔ میری عقلوں ایہہ گل باہر اے بس ایہہ سمجھو کہ اللہ نے اُوہدے اندر کوئی کیسٹ فٹ کیتی ہوئی اے۔ جتھوں تک کلام دا تعلق اے۔ بابا بلھے شاہ، بابا فرید، وارث شاہ، میاں محمد بخش تے ہور بہت سارے بزرگاں دا کلام اُوہنوں حرف بحرف یاد اے گل مکدی ایہہ ہے۔ کہ اُوہنوں سن کے میرے اندر دے فیاض نے اللہ اگے ایہہ عرضی پائی کہ میریا سوہنیاں با مینوں وی پنجابی لکھن دی صلاحیت دے جہڑی منظور ہوی تے اج میں تہاڈے وچ شاعر دی حیثیت نال موجود آں۔ ایہہ اُوہدا میرے ورگے کوڑ مغز تے بہت وڈھا احسان اے۔ جیہدے میں ساری حیاتی وی شکر ادا کردا رہواں تے تاں وی ادا نہیں ہو سکدا۔

فیر ایہہ سلسلہ فر پیا تے میں بہت سارے گیت لکھے جہدے وچ گجھ مزاجیہ تے گجھ جگ دی راہ روی دے نال میل کردے نیں۔ فیر طاہر جمیل دے کہن تے میں اپنے گیت خود گائے مڑ گیتاں دی البم تیار کیتی تے اُوہدے وچوں اک گیت لاہور تے لکھیا جہدے اوتے میں ڈھیراں پیسے لا کے بڑی سوہنی ویڈیو بنوائی اُس ویڈیو نوں بڑی نامتالی اُوہ اج وی کئی پرائیویٹ چینلاں تے چل رہی اے جہدے بول گجھ انج نہیں

دیکھو لاہور دے نظارے جہدے وکھرے نے رنگ

مایا والے دین دیگاں موجاں مار دے ملنگ

اس تو پہلاں پنجاب ٹی وی تے میرا انٹرویو ہویا، دوسرا روہی چینل تے ہویا، پوری دنیا دے منے پرمانے فنکار عمر شریف اک وار جدہ آئے تے اوہناں نے میرا انٹرویو پنجاب ٹی وی تے دیکھیا ہویا سی۔ ملاقات ہوئی تے مینوں اوہناں فرمائش کیتی کہ فیاض صاحب میرا جدے وچ پروگرام ہو رہیا اے تے ٹی وی اک گیت میرے پروگرام وچ ضرور گاواں اس پروگرام وچ جدہ دا کونسلر جنرل محترم ضیغم الدین اعظم صاحب تے چوہدری شوکت صاحب وائس کونسلروی تشریف فرما سن۔ جیہدوں میں اپنا گیت گایا تے مینوں بے پناہ داد ملی۔ ایس توں اڈ کونسلر صاحب نے فون کر کے وی مینوں وڈیایا۔

میری شاعری دے پہلے پرانے تے اللہ دے فضل نال تہانوں کسے وی دوہے شاعر دی چھاپ نظر نہیں آوے گی۔ میں جو کج وی لکھیا اے سب میرے سوہنے اللہ دی دین اے۔ میں پنجابی تے اُردو دونوں زبانوں وچ شعر کہے میں پر پنجابی کہن دا ڈھنگ اللہ نے مینوں کجھ دکھرایا اے جیہدے اُتے میں خود وی حیران آں کہ نہ تے میں پنجابی پڑھی تے نہ ای کوئی ایڈا پنجابی نال واہ رہیا ساری عمر سعودی عرب، دوہئی، قطر، اُردن تے سوڈان ورگے صحرائے ریگستاناں وچ ٹگر پانی کما دیاں لنگھ گئی ایس توں اڈ ۱۹۷۵ توں لے کے ۱۹۹۷ تک میں ہر سال امریکہ وی جاندا رہیا۔ امریکہ جان دے نال نال میں میکسیکو، جرمن، سوئزر لینڈ، لندن وی دیکھیا۔ جتھے اللہ دی اس دھرتی تے سوہنے تے رنگ برنگے دکھرے رنگ دیکھن دا سہا ہویا میں ایس دین تو اُس ذات دا جہاں وی ٹگر ادا کراں تھوڑا اے، میری شاعری رسالیاں وچ گھٹ چھپی اے پر میرے سامعین دے دلاں وچ گھر کر گئی اے۔

ادبی دنیا دی رلت وچ مینوں اک اجیہی بے لوٹ شخصیت ملی جیہداناں ڈاکٹر میاں ظفر مقبول اے۔ جیہناں دا شکر یہ ادا کرن یوں بناں میری گل ای مکمل نہیں ہوندی۔ ایہناں نے نہ صرف میری پنجابی املا لوں پوچا پوچی کیتی سگوں کجھ نظمان دی نوک پلک وی سدھی کیتی۔

اللہ تعالیٰ میاں ظفر ہوراں نوں ڈھیراں انعامات توں نوازے۔ (آمین ثم آمین)

فیاض قرشی

حمد

حمد خدا دی کر لے بندیا کر لے دور ہنیرے
دھو کے عیبی من نون مورکھ بہہ جا ہر دے دیہڑے

جگ سیاپیاں وچ تون رُجھیا سُر تاں مول نہ پاویں
جیہڑے راہیں اج تون ٹُریا کجھ نہ اوتھوں پاویں
ملنے تینوں گھپ ہنیرے اوہناں راہیں اگیرے

من تون کھوٹا جیبوں کوڑا جھوٹھ تیرا ورتاوا
عیب دی ہٹیوں ان کماویں شر تو پاویں شادا
ڈھکنا جد تون دیس شوشاں وسنا گھپ ہنیرے

ات خدا دا ویر او قرشی لٹ غریباں شوکیں
میرے ورگا ہور نہ کوئی ایسے گل نون کوکیں
واگ تیری جد سائیاں چھنی کسے نہیں آنا نیڑے

محمد ﷺ

بشر وی اُوہا نور وی اُنہا جانے کُل خدائی
جس نے سارے نبیاں تو سوہنی شان اولزی پائی

م ! محمد ﷺ ناں اُس پایا م ! مکے وچ جایا
م ! مدینے جا کے سوہنے ﷺ ڈیرہ اتی لایا
کفر نوں پھنڈ کے قبرے پایا دین دی جوت جگائی

آپ ﷺ آئے اُت اسمائاں حوراں ڈفلی وجائی
ملکاں حمد خدا دی جھپ جھپ کیتی خوب پڑھائی
کھیر پیاون آپ ﷺ نوں لوکا دائی حلیمہ سی آئی

آپ ﷺ تو پہلاں دھیاں نوں لوکاں جیندیاں قبرے پایا
سوہنے سائیاں منکر ہو کے بھاں نوں سائیں اپنایا
آپ ﷺ نے آ کے بُت اشاساں رب دی پوتھی پڑھائی

آس دے پنچھی

لکھ پھرولاں کل دیاں گلاں گل نہیں لہدی کوئی
خوبے کبھری گلوں رُسیا میرا ڈھولن ماہی

کھدو پھرولیاں گجھ نہیں لہدا ایہہ نہ گل وسارو
آس دے پنچھی اڈ وی جاون ہمتاں مول نہ ہارو
سکھ دے ویلے ہر کوئی ساجھی دکھ دے ویلے نہ کوئی

لیکھاں باجھ نہیں ملدا یارو در وی سوہنے سائیاں
آس مراداں اُسے تیکر جس نے پھائیاں لائیاں
باراں ورھے تے اماں حوا " آدم لئی سی روئی

دین دھرم نوں کسے نہ جاتا لٹیاں موج بہاراں
ڈھائے مصلے دکھ دکھیرے مر گئے وچ ہنکاراں
شر نوں قرشی کریں سلاماں خیر دی لا کے لوئی

اکھیاں

لڑ جاندی جدوں اکھ پلے چھڈ دی نہیں ککھ
 بندہ رُل جاوے انج جویں زلدا اے ککھ
 جان دُکھان دے حوالے راتیں لگدی نہیں اکھ

لیھے گجھیاں اوہ تھاواں جگ وکھرا ای بھالے
 کھوہ کے نیندراں اوہ دن ڈانڈا اوکھا ای گزارے
 رہ کے جگ وچ بندہ لگے سب کولوں دکھ

دُبا سوچاں دے اوہ پانی کوکاں اپنیاں مارے
 ڈوہنی یاداں دی رچا کے ویلا اپنا اُسارے
 منگے رب توں دعاواں میری لج لھیں رکھ

امبریں تارے

سُجڑے ساتھی دین خدا دی صفتوں امبریں تارے
 یار کوڑے جند عذابیں پان نصیباں مارے
 ہن کمائیاں کردے جہڑے رب نوں اُوہا پیارے

سُچل سوچاں پیار و ہاجو جگ تے ہن ہزاراں
 ان حراموں جس تن کھاوا لٹ کے لوک بازاراں
 کجھ نے کیتیاں جگ تے کھٹیاں گج نوں انتیں وارے

قدر بزرگاں مول نہ جانن اج دے فصل بیرے
 چُھپ چھپوں عیب کشائیاں چھپھوں تیرے میرے
 دکھ بزرگاں سٹ دے جیویں وڈدے خشیں آرے

علموں کورے سُرتاں مارے سوچاں محل چوبارے
 پڑھ سکولوں چار جماعتاں لہندے ٹھاٹھ نظارے
 عیبی فصلوں کرن کمائیاں پھردے رجب ہنکارے

وج مستہیں مہاتر قرش ٹھگ نشیاں ڈیرے
 بی کے ڈکدے وج بازاراں کھاندے ٹھیڈے ٹھیرے
 گھر نہیں بوڑ دے اودوں تیکر ڈب نہ جاوَن تارے

عملاں گنھیا

عملیں گنھیا ان جے کھاویں ہار چند نہ کوئی
اللہ ہو دا ورد جے پاویں ہو دی من وچ لوئی

ماں پیو جائے غیراں سب نے رل مٹی وچ جانا
سب نے اپنے عملوں کرموں اجر خدا تھیں پانا
کار توں ایسی کر جا بندیا کل نوں پاویں ڈوھوئی

چھڈ دے کار کلاں قرشی پھڑ لے شوہ دا پلا
جگ رسائی شر اشنائی کرسن تینوں جھلا
کل نوں تیری جھولی اُوہا فصل توں جیہڑی بوئی

عملیں سوتر

میں زخما راجھن گھیر لیا
سوئے عملیں سوتر امیر لیا

ہن جگ دریاواں وڑنا نائیں
مڑ قہر سمندراں مرنا نائیں
مگھ ریت رواجوں پھیر لیا

میں زخما راجھن گھیر لیا
سوئے عملیں سوتر امیر لیا

بھاہ ہجرتیں چوکھاں بن بیلے
دے درشن ہون بن میلے
میں سیتا پھٹ ادھیڑ لیا

میں زخما راجھن گھیر لیا
سوئے عملیں سوتر امیر لیا

ہن مُرشد چندڑی کس کارے
ہن قرشی ریناں کت سارے
میںوں اُدکھے کاراں وہیر لیا

میں زخما راجھن گھیر لیا
سوئے عملیں سوتر امیر لیا

عمل

چھڈ دے جگ دا گورکھ دھندا جگ نے کم نہیں آنا
کل نون مورکھ کہڑے عملاں اُوہدی عدلیں جانا
اج دے لائے رُکھ دا پھل جھولی تیری آنا

آئڈ گوانڈ نون لُٹ توں بندیا اپنی شان ودہای
چور ٹھکاں دا پانی بھر بھر جان توں اپنی گوانی
بجنا جد توں اُوہدے دیہڑے آن وی مر مک جانا

پی نون اپنا میت بنا لے چھڈ دے جگ دا کاسہ
میں دے بُت نون کڈ وجودوں ساڑ دے اُوہدا لاشہ
جگ رسائی کم نہیں آئی عملاں کم اُت آنا

کار توں ایسی کر جا قرشی جگ تے ہوئے نشانی
قبر تیری تے دیوا چکے جن جیوں آسانی
جس مٹی دا باوا توں ایں رل اُوہدے وچ جانا

اشنائی

میں نون مورکھ ماریں جیکر خیروں ملے اشنائی
میں تے ول ول مار کے بندیاں کر دیوے ہرجائی
ملاں قاضی کہہ کہہ ہارے توں نہ پلڑے پائی

مٹھروی جیبوں کوکے جیوں لہدے یار نون یاراں
کشب کراوے کوڑ کوڑے ملدا وانگ بھراواں
کیہڑے راہوں گھر نون جاواں دے نہ مینوں دکھائی

جد میں جاواں پی دے ڈیرے ٹورے پٹھیاں ٹوراں
دلاں تے نقباں لاوے جیویں وار کریندے چوراں
مار لیا جہاں میں نون قرشی کردے خیر کمائی

بندہ

سب توں دکھرا ساعد بنا کے ٹھگ وی نال اک لایا
 جس نے جوآ آدم تائیں، جنتوں باہر کڈایا
 اُسے مورکھ امبروں آ کے بشریں آڈھا لایا

سوہبہ تیری میں جوٹھ نہ آکھاں سب توں سوہنا توں این
 جگ وی جوٹھا ہر شے جوٹھی سب تھیں سچا توں این
 مگن فیاء کون دے چاکوں پارا مینوں بشر بنایا

صفتاں تیریاں کرکر میں یارا رند کلال سداواں
 سنگ رچا کے جوگیاں والا ہوک محمدی ﷺ لاواں
 جس وی آکھیا مجنوں مینوں ہکر میں تیرا منایا

بندے دی میں

ہر شے مرنا میں نہ مرنا از لوں کہندا آواں
میں بے مرے تے شکر خدا دا من مراداں پاواں

پڑھ پڑھا کو کوڑ کتاباں اکھڑ راہوں جاوے
ہو کے چاکر میں دا مورکھ ول فریباں پاوے
بھر لوے جد جھوٹھ بھڑولا مل دا نویاں تھانواں

کار کلالاں شیوا تیرا شان فقیر نہ جانیں
بھاوے تینوں دنیا داری جگ اوڑک نہ جانیں
خیر کمالے کل نوں بندیا پنج لیں سکھ دے ساہواں

سوہنے ^{تھکے} کالی کالی والے کیتیاں سوہنیاں گلاں
میں نوں مارو من تہاڈے بھٹ من حُب دیاں ولاں
جھول فقیری اوڑیں قرشی پاویں سوکھیاں راہواں

بانگاں

ملاں بانگاں دے دے مریا لوکی تر گئے آپ نہ تریا

دین دھرم نوں ونج اُس جاتا ٹھگ ٹھگوریاں دا پن داتا
شر اشنائی اُس دی چھاتا قہر خدائیوں مول نہ ڈریا
ملاں بانگاں دے دے مریا لوکی تر گئے آپ نہ تریا

پڑھے صلاتاں ریند تکذیبیاں در دروغیاں شر تجویذاں
لوکاں گھر گھر دے تعویذاں آپوں شر دے بوہے وڈیا
ملاں بانگاں دے دے مریا لوکی تر گئے آپ نہ تریا

ونج کلالوں روکڑ پاوے پڑھ پڑھ مسلے دونیاں پاوے
شر کمائیوں ڈوگراں کھاوے غیبت پائیوں ڈھڈ سو بھریا
ملاں بانگاں دے دے مریا لوکی تر گئے آپ نہ تریا

محل چوبارے ٹھاہراں پائیاں چور ہنگاں سو مرشد سائیاں
 نیکو بکاراں کیڑے پاوے اپنے عملوں سولی چڑھیا
 ملاں بانگاں دے دے مریا لوکی تر گئے آپ نہ تریا

آپے شاہ تے آپے پر جا بے گن و بھلی ورگا وا جا
 پاپ گناہوں مول نہ ڈردا خیرنوں چھڈ اُس شرتھیں پھڑیا
 ملاں بانگاں دے دے مریا لوکی تر گئے آپ نہ تریا

آکھے قرشی مہاتر یارو مرشد سانجھیں مول نہ ہریا
 ملاں بانگاں دے دے مریا لوکی تر گئے آپ نہ تریا

بھکھ

جگ دی بھکھ نہیں مردی بندیا بھکھدی چند نمائی
بھکھ دی گڑوی بھر دیاں تیری جانی ہنڈ جوانی

ہوویں کدی ناں شاکر اُدہدا اوڑا تینوں بنایا
لا کے مٹھڑے میوے شجراں راکھا تینوں بٹھایا
اُوہنوں پڑھ لے وج قرآنیں عملوں ہوویں گیانی

جھوٹھ آلاپیں سچ نہ بولیں ان حلال نہ کھاویں
چھڈیا نہیں توں مال تھیماں اُوہنوں دی پیٹے پاویں
جگ تے بندیا چار دیہاڑے رات قبر وج آئی

بکیر دی کندے چڑھ توں بولیں اُچیاں میریاں شاناں
بھل کے رب دیاں گلاں آکھیں میں کسے کیہ جاناں
کل نوں تیرا کھاتا کھلنا شے نہیں کم کوئی آئی

چل چلائی

اپنی آن نون ویکھیں بندیا دوئیاں وی لے ویکھ
 لکھدا اے جو قرشی یارا او وی پڑھ کے ویکھ
 من دا بوہا کھلے تیرا جاگن سترے لیکھ

اج دے لوکاں اپنے کل تون بھورا خیر نہ پائی
 باپیاں ویلا اوکھا آوے کر دے چل چلائی
 وتھ نہ پاندے عیب کماٹیوں پنج کے کرن برائی

اج دا بچیا کل تون وڈھنا ویلے گل مُکائی
 جس پہلی دا اج تون اکھا اوہا تیری کہانی
 ہر شے تیتھوں رُس جانا اے تت گھڑی جد آئی

اج دے دانے پھل مکھانے ساتھوں ودھ تون پائے
 ساڈی جھولی ثمر اوہناں دا رُکھ جو وڈھیاں لائے
 کھنجا ویلا پنکھ اڈھارو مُڑ نہ دین پھرائی

چڑیاں بسیرا

جہڑے لوکاں خوف خدا دا یڈ اللہ فوق ایدیتم
 سوہنے تے گل مکائی سجنوں فاذکرونی اذکرکم
 دین خدا دا پھرا دیوا انہیاں کر دے سویرا

جہڑے پنچھی رل جان بڈاریں ڈر نہ کنڈیاں پھائی
 مر دے وچ اکلاپے جہاں ٹھاہر نویکلی پائی
 رُس جاون جد پیار دے ساتھی مڑ نہ پاندے پھیرا

جگ نواں بھیڑا کدی نہ آکھو جگ تے رب نے بنایا
 بھیج کے آدم حوا نواں اوہنے جگ دا مان ودھایا
 جگ تے جیوڑا لانا ٹوٹا جگ تے چڑیاں بسیرا

سوہنے ساتھی سیپ دے موتی لاناں امیریں تارے
 زر زمینوں زن توں سوہنے نہ کوئی پان پواڑے
 ہس بھاندے اوکھا ویلا کیہ تیرا کیہ میرا

کعبے جا جا پھاوا ہو یا گھنڈ نہ دل دی کھولی
 عمر گنوائی گج نہ کھٹیا بھر لئی عیبوں جھولی
 دتھ پائی عیب کمائیوں ہتھ پھڑے ہن کھیرا

ویلا پیاں جو بلد او یارو کڈے نہ کھو دا گھیرا
 کلے کھلوتا کھورو کڈ دا ہلیں جتیا بھیرا
 اتھرا مال کیلے ڈھک دا دینں قصائیاں وپھرا

سولاں روڑے چگدے جاؤ جھڑے راہ وی جاؤ
 دھیلا نہ دمڑی پلٹو خرچہ ہن کماندے جاؤ
 کرو نہ غیبت عیب کشائی اوہدا اجر بھیرا

اج دے بوتھیاں لوکاں یارو رُخ دولڑیں پائے
 اک تیں پاندے ذکر خدا دا دوئیاں قہر کمائے
 دین دے ناں توں لٹ غریباں کر دے لب لہیرا

چل او قرشی اوتھے چلیے جس تھاں مرشداں ڈیرہ
 کیہ دینا اوہناں دنیا داراں ٹھگی جہاں دا ورطیرا
 جگ تے چانن چار دناں دا مُڑ تے گھپ ہنھیرا

جھولی تیری دانے

جھولی تیری دانے بندیا دانا بن جاویں
تیری توئیں دشمن کھاون جہاں توں کھند کھاویں
اپنا کینا کرایا یارا دوجیاں متھے لاویں

ڈنگر مریا راکھا آکھے اُجڑے اج اوہ بھانے
توں مریں تے لوکاں کہنا ڈھکیا ٹھگ اج تھانے
خیر کمالے جگ تے بندیا بچ عذابوں جاویں

چڑھ کمر دے کونٹھے اج نہ پیر زمینیں پاویں
رجھ کھاون دی مستی تینوں اُچی اڑھانیں جاویں
لٹ غریباں اج توں کھاوا کل لئی قہر کھاویں

ویر دا رنگ نہ روپ او قرشی جہن ہون پرانے
ویلا تے ہر چیز گواہی جہن ماں پو جائے
اپنی رت نوں کنڈ وکھاویں غیراں سینے لاویں

جھوٹھا خصم

توں کیہ میریا جھوٹھیا خصما جند عذابیں پائی
پڑھ پڑھ حمد خدا دی میں تے تیتھوں جان چھڑائی

ٹھار میری نہ چا تر بازاں

توں نہ جانیں اودھے رازاں

چالاں تیریاں شکرے بازاں

سوہنے پی دی جوت جگا میں حب محمدی ﷺ پائی

توں کیہ میریا جھوٹھیا خصما جند عذابیں پائی

میرے تھیندے وار سوڑے

کنیں نہ پاندا تیرے گلڑے

تیرے کبریں عرشاں ہلڑے

میری سنگت نیکو کاراں تینوں گل خدائی

توں کیہ میریا جھوٹھیا خصما جند عذابیں پائی

میں تے راہیں دیوے بالاں

توں کیوں ماریں پھوک نہالاں

کر کے ہیرے ماریں چھالاں

میں تے ترنا اپنے عملیں تینوں بے پروائی
 توں کیہ میریا جھوٹھیا خصما جند عذابیں پائی
 میں آں عملوں کرموں کچھرا
 توں ایں سوچیں کوڑ کچھرا
 تیری راہیں قرشی نہ گھڑا
 مینوں سوچاں حق تے سچ تھیں تینوں قہر خدائی
 توں کیہ میریا جھوٹھیا خصما جند عذابیں پائی

جھوٹھا پنڈ

منہ دا مٹھرا دل توں کھوٹا جھوٹھا سب سنار
 جھوٹھے لوکی جھوٹھیاں رساں جوٹھے قول قرار
 چھڈ کے رب دے گھر نوں لوکی جھکن ات مزار

اج دے ویلے اپنا کوئی نہ پک پیا میں آکھاں
 میں دی اگ نے بھانہڑ لائے کیتا دکھ انگ ساکاں
 سچ نوں کہوں والے ٹر گئے جوٹھ دی جے جے کار

سولاں منڈ رب پھل پھل لاوے دے کے امبروں پانی
 اسی تے اودھیاں نعمتاں کھا کھا کر دے نافرمانی
 جیہڑی کھیڈ کھڈاوے سوہنا مول نہ کرو تقرار

پیار دے رشتے قرشی سچوے وچ قرانیں آیا
 پیار دے بھیدوں رب وی مل دا سوہنے نبی ﷺ فرمایا
 اساں رچا لئے ویر دے میلے نچدا وچ ہنکار

دانے

میری جھولی دانے آئے بھدیاں ہو گئے چوکھے
 مینوں دیکھ کے آل دوالا ایویں بھردا ہوکے
 میرے درگے ہور بھیرے
 کھاون عملوں بھن بھیرے
 گچھ نے رہنا، بت ہنیرے
 شکلوں لگدے مومن لوکی عملیں کر میں کھوکھے
 میری جھولی دانے آئے بھدیاں ہو گئے چوکھے
 سوئے صلی اللہ علیہ وسلم صاحب سائیں سب دے
 بھیج سلام اوہناں نوں جج کے
 رب ولوں رحمت ہوئے سب تے
 امبریں بھوگ وی اوہناں لوکا تجیا جگ بن چوکھے
 میری جھولی دانے آئے بھدیاں ہو گئے چوکھے
 مینوں کھاندیاں دیکھن جیکری
 توڑ میں پائی کوئی صندوقی
 ہر کوئی آدے چک بندوقری
 قرشی پائی ہر شے عملوں لوکی کھاندے دھوکھے
 میری جھولی دانے آئے بھدیاں ہو گئے چوکھے

دھیلا دمڑی

بشر آکھدا مورکھا کیوں ایویں خلقت رب دی پیا وگاڑ دا این
پا کے ات خدا دا ویر ایویں اُوہدے قہر نوں پیا للکار دا این

پاویں چھند تے کوڑ دلیلاں جا کے بھولے لوکاں پیا اُجھاڑ دا این
گھیر گھار کے بال بلونگڑے تیں کیوں بوہے عیبی پیا واڑھ دا این

رُت اج دی چال چلتر لوکاں دھیلا دمڑی کسے نہ ادھار دیئے
سر پیروں جس لا گنوا دتی اُوہدی کھج کے چڑی اُتار دیئے

ہونی وسدے گھر اُجھاڑ دیوے جد ماں پیوے جایاں وسار دیئے
ہانڈی ویر دی کدی رجھ نہ پائے جے میں نوں اندروں مار لیئے

کٹھ منجھ تے میلے تاں پھممدے جے بھجھدیاں نال دوڑ لیئے
گنڈھ سوہنی سوڑی جس تھاں ہوئے تن من اوتھے پیار لیئے

دیکھ مال شریک تے سنگ ساکاں نہ حسد تنوریں ٹاپ لایئے
زر زمین تے زن خدا دیوے نہ اپنے کبر دی اُتے چھاپ لایئے

پھنڈ آل اولاد شیطان دی منڈل سوہنے رب دا اوسار لیئے
ملے راہی مدینے ول جاندا رہندی جند پینڈیاں گزار دیئے

الف اللہ دی راہیں جد رٹھ پیئے مُرکل نوں دلوں وسار دیئے
چولہ لدھیا سجھیا لوبھ طمع دا پڑھ کلمہ من وچوں اتار دیئے

بوٹی اہدے ناں دی پا کونڈے سوہنی مشھری سردائی بنا لیئے
کٹھیاں کر چونہہ یاراں نوں کاسے بھر بھر بوٹی ڈکار جائیئے

نشہ بوٹی دا ودھ شراب نالوں ڈب نشہ وچ اوہدے گھر جائیئے
ٹھیکر بھاویں کنا جونا ہوئے پڑھ بسم اللہ نترے پانیاں تار لیئے

دیوے رب جے کدی مال بتا ونڈ اول خیش بعد درویش دیئے
لٹ کلڑی جَلڑی ماتر قرشی کھولی اپنی نہ مُر سنوار لیئے

دھیاں

دھیاں تے گھرتوں جاون ویلے روندیاں بگ بگ نیر
ماں دے ہاڑے دل پئے چیرن کندھا دیون سوہنے ویر

کل دی رانی اج پردیسن گھر جے اپنے ہوئی
پیار دا ویڑا چھڈ کے چلی لے کے شرماں دی لوتی
دودھ چھڈ کے کھاون چلی سس دی ردھی کھیر

بھاہیاں صبر دا چھنا پی کے بھین نوں ڈھولی پایا
پیو نے اپنے ہتھ دا چھالا غیراں دی جھولی پایا
آنڈی گوانڈی آکھن دیکھو چلی جے پنڈ دی ہیر

ہر ماں دھی نوں ٹورن ویلے کئی اوبدے پئی پاوے
وکیہ دھئیے نی پانی ازل توں نیویں تھاں ول جاوے
چنگیاں دھیاں سورہے گھر دی چکن ہر اک پیڑ

دیس پرایا

ڈھکنا سب نے دیس خموشاں۔۔۔۔۔ سنگ شریکاں
سچل سائیاں عزتاں رکھ لھیں۔۔۔۔۔ درتے آئے غریباں

جد میں جاواں انتیں واہنڈے

سانجھ کے رکھیو میرے بھانڈے

ورثیں دے گئے پڑکھیں جاندے

قرشی! شوہ بن سبکھ نہیں آندے

اُونہیں پانڈیں لون پکائیو

پک جاوے تے پنڈ بھگتائیو

اپنا پکيا آپ وی کھائیو

قرشی! شوہ تھیں سانجھاں پائیو

سبھ سبھائیں ورتوں پانا

ورتوں کانی ونڈھ نہ پانا

اوبڑ شریکاں سینے لانا

قرشی! شوہ نون من تھیں پانا

دھیرج چالیں پینڈے پینا
 اکو گنڈھ وچ بھجیاں رہنا
 اوکھے واریں تل کے سہنا
 قرشی! شوہ بن گجھ نہیں لینا

بھل نہ جانا میرے وچاراں
 کوڑے کاریں وچ سنساراں
 بے گن عملیں ونج ہنکاراں
 قرشی! شوہ نوں وا جاں ماراں

دل دا کھوٹا

یاری لا کے دل توں کھوٹا مکر فریاں پاویں
 یار نوں سینے لا لے بندیا من مراداں پاویں
 جو پھل تینوں راس نہ بندیا اوبا مُڑ مُڑ کھاویں

پھڑ لے کاسہ تانگاں بھریا لہ لے اپنے یاراں
 اوتے نیڑے شاہ رگ تیری چھڈ دے سوچ مکاراں
 لہ جاوے اوه سوہنا تینوں ہوک دے دلے توں لاویں

کچھ نہیں پلے بیبا تیرے جگ دے رول سیاپے
 توں مریں تے حلوا کھاون بھین بھرا تے ماپے
 سانجھ رلا لے پی سنگ قرشی بیج حسابوں جاویں

دل دی ہوک

اُہدے ورگا ہو نہ کوئی دیکھیا گل جہانے
صفتاں اُہدیاں کردیاں یارو لدھ نے ڈھیر زمانے
جگ کمانا سوکھا قرشی اُوکھے پن کمانے

سوہنے رب دے سوہنے بیلی ﷺ کیتیاں سوہنیاں گلاں
لب ہلے تے کھڑدیاں گیاں جگ تے حُب دیاں ولاں
اُہدے ناں توں چند نوں واراں لوڑاں روز بہانے

ہوک دل توں اٹھدی یارو نس مدینے جاواں
دیکھ میں گنبد خضرا یارو ٹھنڈ سینے وچ پاواں
چم کے جالی روئے دی میں ڈکڑے گل مکانے

دلیلاں

چمڈ دے مکر فریباں مورکھ کر لے کم بھلائی دا
بند کے شر دے کالے کاراں خیر تمہیں جیوڑا لائی جا

کت کے سوتر سوہنے کرماں عملیں تند ودہائی جا
پا تلاواں کھج کے شر نویں وانگ پننگ اڑائی جا

کڈ کے بوکے یار دے کھو توں عملوں گھڑوی بھردا جا
جدھروں پاویں مٹھڑوی بھاشہ اوتل پیر ودہائی جا

رسموں قسموں بچ جاویں تے چپ چپیاں لکھدا جا
حُب محمدی ﷺ دل وچ پا کے پیار دا ڈھول وجائی جا

حق حلالیں ڈوگراں کھا کے خیر دی بین وجاندا جا
رہہ کے نال کولڑے لوکاں اوکھا ڈنگ ٹپائی جا

اٹھ او قرشی چمڈ دلیلاں بیٹھا عمل کمائی جا
مگن لے آتا اوبدے ناں دا ٹاپاں خیریں لائی جا

دُکھ

تل دلاں تے اُوہا سہندے دُکھ وٹھاون غیراں
تھل نہ پاویں پیڑ پرائی کنڈا چُجھا تیرے پیراں
تُج دیویں جے بھیرے کسباں ہُن کماویں ڈھیراں

تھکھ دی اگ وچ ساڑ غریباں رب دا قہر کماویں
اپنے لوبھ طمع دی خاطر قدراں مدھ مدھ جاویں
ایسے لوبھ نے لے تینوں ڈبنا وچ ظلم دیاں نہراں

اپنا چچیا آپو وڈھنا کوئی کسے نہ بھاری
کل نوں اُوہدے ویہڑے قرشی جانی گھل پھاری
کون دُکھی مُڑکس دے پاروں سب نے اُوہنوں کیراں

دکھ سکھ

لگے سانوں اپنے دکھ نہیوں ہن کوئی سکھ
 سانجھ دکھاں انج پائی دکھ لگدے نیں سکھ
 اوہ جاندا اے وچوں جند گئی اے تک

کوئی ہسے اتھے کھیڈے کوئی سولی چڑھا
 جنہیں لٹیا اے سانوں اوہنوں کوئی پھڑدا نہیں
 چدڑی نمائی دے ساہ گئے نیں تک

ساڈی چدڑی نمائی اوہدے پیار دی کہانی
 کاسہ سائیاں والا ہتھیں متھے اوہدی اے نشانی
 دھونی ساہواں والی کیویں جاوے لگ

دنیا داری

کیہ شر دے پلیوں لبھنا این
 دانے عیبی فصلوں چبنا این
 چھڈ چسکا دنیا داری دا
 لاه چولا جھوٹھ مکاری دا
 ایویں در در دوگڑاں منگنا این
 کیہ شر دے پلیوں لبھنا این
 گل منکے تسبیاں پڑھنا این
 کیوں مکر فریباں لرنا این
 ڈھڈوں ناواں شر دا جھپنا این
 کیہ شر دے پلیوں لبھنا این
 جگ دو دو ہتھ پیا کہندا اے
 سدا کوئی نہیں ایجھے رہندا اے
 ایویں بھٹیاں چھالاں پٹنا این
 کیہ شر دے پلیوں لبھنا این

لا جیوڑا مرشد سائیاں سنگ
 مڑ ویکھ لے سوہنے رب دے رنگ
 اُوہا رنگ تیرے تے پھمنا این

کیہ شر دے پلیوں لہنا این

عشق دی بوٹی

رج کے رگڑے لالے بندیا بھر پیالے پی
جگ کوڑنے توں کیہ ڈرنا وچ ہزاراں پی

کلیاں پیوں عیب کماویں یار وے ڈیرے پی
رل مل بہہ کے یاراں پتی ٹھنڈ جئی پاندا جی
اپنا کھٹیا کم تیرے آنا جگ کولوں لہنا کیہ

سگت پالے سوہنے سائیاں مار لے اپنی ٹو
کڈ وجودوں ٹر نوں قرشی پڑھ لے اللہ ہو
بھر پیالہ اوہدے تان دا اٹھدا بہندا پی

حاسد

خسدى هویاں کجھ نہیں لبھنا پوویں فکراں ہوریں
 ہن کمالے غیبت چھڈ دے ریناں پوویں بھوریں
 غیبت پاروں رب وی روکے اوہدی حد نہ توڑیں

ڈکھ دے ویلے کوئی نہ اپڑے سکھ دے ساخھی سارے
 جس تن لاگے سوتن جانے جھوٹھ گلاں کس کارے
 اپنے گسپیں موج بہاراں غیراں کد کداریں

چال چلراں کوڑے یاریں فیض کسے نہ پایا
 بھن گماناں صاحبان جیکر مرزا جٹ مروایا
 لیکھ تے ازلیں امبروں لوکا پائے کسے نہ چوریں

میں تے چاکر مُرشد اپنے خصم وی اوہوں جاناں
 اُن حلالیں ڈاڈھے گسپیں اچھا نہ جھوٹھیاں شانان
 قرشی نمانے تانگاں مرشد تانگ نہ کوئی ہوریں

عشق دی گڑوی

عشق دی گڑوی چائی جاندی
 بھہ ہنگاری گہنیاں لادی
 ٹھٹھہ دریا تھیں ترلے کردی
 کچے گھرے نال جاوے تودی
 عشق دی گڑوی چائی جاندی
 بھہ ہنگاری گہنیاں لادی

ادھ وچکاریں سناے پاوے
 گھڑا نماخواں گھردا جاوے
 عشق مہنڈوکی سولی چڑھ گئی
 لیکھاں رانی لیکھوں ہر گئی
 ورد زبانون پار دا کردی
 عشق دی گڑوی چائی جاندی
 بھہ ہنگاری گہنیاں لادی

گھر گھر مٹیوں پانی ہويا
 بھٹھ نہ چڑھيا جل وچ مویا
 مٹیوں گھڑیا مائی ہويا
 قرشی ایسے مٹیوں جایا
 ہر شے مرنا میں نہیں مر دی

عشق دی گڑوی چائی جاندی
 بچھ ہنگاری کہنیاں لادی

چاک تو لٹھنا راس نہ آیا
 بھٹھویوں سڑنا بھوگ نہ پایا
 آپے گنگو آپے تیلی
 نہ کوئی مرشد نہ کوئی بیلی
 بے مہاری توڑ نہیں چڑھدی

عشق دی گڑوی چائی جاندی
 بچھ ہنگاری کہنیاں لادی

خیر دی آدی جو کوئی چڑھیا
 شر نوں مارن مول نہ ڈریا
 دکھ دے راہواں ٹردا جاوے
 جو کوئی جگ تے جیوڑا لاوے
 جلی ٹکلی جھولی سڑ دی

عشق دی گڑوی چائی جاندی
 بچھ ہنگاری کہنیاں لادی

اپنا بچپا آپو وڈھنا
 جگ دے لو بھال گجھ نہیں چھڈنا
 سوہنے دے کھوہ توں گاگر بھر لے
 لوئے لوئے پینڈا کر لے
 شام اگیرے آس وی مر دی
 عشق دی گڑوی چائی جاندی
 بچھ ہدکاری کہنیاں لادی

عشق کتاباں

میں عشق کتاباں پڑھ گئی آں
دل جگ دی ٹوروں ہر گئی آں

توں عشق چو باریں چڑھیا نہیں

کدی اپنے من نوں پڑھیا نہیں

میں اہنیں فکراں ہر گئی آں

میں عشق کتاباں پڑھ گئی آں

دل جگ دی ٹوروں ہر گئی آں

توں پیر و مُرشد پھڑیا نہیں

سوہنے رب دی پوتھی پڑھیا نہیں

میں سوہنے علماں پڑھ گئی آں

میں عشق کتاباں پڑھ گئی آں

دل جگ دی ٹوروں ہر گئی آں

توں عشق دی پیرا کیہ جانے

پھٹ ہجر دے قرشی کیہ جانے

میں ہجر سمندراں تر گئی آں

میں عشق کتاباں پڑھ گئی آں

دل جگ دی ٹوروں ہر گئی آں

عشق دی پوڑی

جد عشق دی پوڑی چڑھ جائے
 دل قول قراریں مر جائے
 کئیہ ڈرنا ٹھٹھ دریاواں تھیں
 بن بیلیہ موزی شینہاں تھیں
 پلا پی دا پھڑکے تر جائے
 جد عشق دی پوڑی چڑھ جائے
 دل قول قراریں مر جائے
 گل راول رولیاں پائیے نہ
 بے اوروں نین لڑائیے نہ
 بھاویں ہیرے لالاں ور پائیے
 جد عشق دی پوڑی چڑھ جائے
 دل قول قراریں مر جائے

جد عشق دی پوڑی چڑھ جائے
 دل قول قراریں مر جائے
 جگ اُبلے جیوڑا لائے نہ
 چاہ محل چوہاریں پائے نہ
 کھلے امبریں بھاویں ٹھر جائے
 جد عشق دی پوڑی چڑھ جائے
 دل قول قراریں مر جائے
 کدے جگ دی ٹوہریں ٹریے نہ
 کدی خیر دی راہوں ٹھریے نہ
 بھاویں جگ دی ریتوں ہر جائے
 جد عشق دی پوڑی چڑھ جائے
 دل قول قراریں مر جائے

جگ دا ٹھگ

جس شجر تھیں پھل پھل آوت وچھدا جاوے زمینے
 مار لیا جہاں میں بس قرشی لے گئے پار سفینے
 عیبی بیڑے ہر دم میلہ ہر دے سال مہینے

سائچھاں تیریاں چوراں شنگ پیار دی رت نہ جانیں
 لٹ کے شگناں والے ڈیہڑے بلدے دیپ بچھاویں
 جگ نوں مھگناں ریتی تیری کرم وی ڈھیر کینے

لٹ غریباں ڈھڈتوں بھریا رہ گئے اوہ کرلانڈے
 مٹکھ دے ماتے تیرے ڈرتوں راہواں ہوراں جانڈے
 جس نمانے گل تیری پرتی گھبیا وچ زمینے

عزتاں لٹ وریام نہ بن دے کہہ گئے کہوں والے
 اوہناں کوں بھائے سانجھ غریباں تیرے کارنیں کالے
 لڈ گھیاں او ماواں جہاں گود کھڈائے گھینے

جگ ہنسائی

ہوویں جیکر رب دا بندہ سچ دے گورکھ دھندا
 ہووی نہ قرشی جگ ہنسائی. ہوویں نہ حالیں مندا
 سوہنی کھوئیوں بو کے کڈھ کے دھولے ویہرا من دا

اج دی کاروں کل توں پانا بھر لے بو جھے عیبوں
 گلی گلی تو روندیاں پھرنا پھسن ماراں غیبوں
 جگ اشنائی. کوڑی شانوں ہوندا پھریں شرمندہ

یاراں یاری کم نہیں آنی تہ ویلے پچھتاویں
 مندے حالیں حشر مدان کبھڑے عملیں جاویں
 ویلا پا کے شوہ لوں ٹھگ لے ہوویں رب دا بندہ

جوگی

کوکاں تے گرلاواں یارو جگ دے کنیں پاواں
 جوگی آیا ہوکا لا کے لدا اگلیاں راہواں
 سچل سائیاں چھیتی بہوڑیں ٹھار کتے نہ پاواں

ناد و جا گرلاندا جاواں ہوک دے توں لاواں
 ٹھلیا کار کوڑے یارو خیر دی راہ ول جاواں
 سچل سائیاں چھیتی بہوڑیں ٹھار کتے نہ پاواں

پدھ نکایاں کوڑ بکتاباں سرتاں مول نہ پاواں
 اوکھے پینڈے گھسن گھیرے تلکن ساریاں راہواں
 سچل سائیاں چھیتی بہوڑیں ٹھار کتے نہ پاواں

پڑھدا جاواں حمد خدا دی شرنوں مند وا آواں
 جگ کرودھے جیوڑا لا نہ ول ولیاں پاواں
 سچل سائیاں چھیتی بہوڑیں ٹھار کتے نہ پاواں

حشر دھاڑے نیکیوں کاراں ٹھار بہشتی باغاں
 مرشد باجھوں گجھ نہیں قرشی لکھ کے پیا جاواں
 سچل سائیاں چھیتی بہوڑیں ٹھار کتے نہ پاواں

خیر دا بوہا

خیر دے بوہے چدھروں جاواں شہر نے ڈکیاں راہواں
چانگھاں ماراں سانگھاں مارے کج کے آہنی باہواں
سچل سائیاں چھیتی بوہوڑیں شہاہر کجے نہ پاواں

اج دے لوکاں روگ اوڑا ماس بھراواں کھاندے
ماں پو جایاں عیب گھائیاں غیراں سینے لاندے
تمت ویلا جد پاون امبروں بھردے اُکھیاں سانہواں

کل دے ویلے آپو تانی ساکھ ٹھگاں نہ کوئی
عملیں کر میں ونج بہشتاں عملوں ہاجہ نہ ڈھوئی
حشر دہاڑے نیو کاراں شہاہر بہشتی ہاغاں

اکھیاں نوٹن جس دن ماپے پیندا دکھ دکھیرا
مُو ٹلاں تے بولی لگدی اے تیرا اُوہ میرا
اُس ویلے جی بھجدا جیویں دانے بھٹھ بھٹھاراں

۱۴
میں تے میں دا پنڈا خاکی ٹٹ ادھواڑوں جاندے
جگ دے لوکی چکڑاں پیریں مدھ کے اوہنوں جاندے
اپنا پچیا مڑ اوہ پاوے اُجڑے ڈیرے ٹھاہراں

کل دے لوکاں ڈنگ ٹپائے رل مل غیر شریکاں
کھنچے کدی نہ خیر کماٹیو وجھے نہ مول تحقیقاں
پیار دے پنچھی اڈ گئے سارے لٹیاں باغ بہاراں

سجڑے کاراں تَج کے لوکی ٹردے پٹھیاں راہواں
تک میں ریتاں اج دیاں یارا اندروں مرمر جاواں
ایسے پاروں رُسیاں، ساتھوں سانجھ پریتی چھاواں

قدر کیہ جانن اج دے لوکی ماپیاں بھین بھراواں
ونڈ ونڈا کے پُرکھیں ویٹرا وسدے غیر گرانواں
ٹٹ جاوے جد تانیوں پیا رو رو پان پکاراں

جد میں پی سنگ پیت ودھائی گھل گئے راز ہزاریں
من دی اجڑی بگیا اندریں کھڑ گئے مہل مہلواریں
رُسیا یار وی بلدا مینوں لسیاں کر کر بانہواں

جبے نہ اپنے اندریں جھاتا اوتن بے لگن موہاں
پٹھے کھان دی ہانڈ پشو تھیں کئے بدھایا چوراں
مال پیہماں مول نہ کھاؤ پنچن عرشیں ہاہواں

سولی چڑھیاں رسماں ڈنگیاں عزتاں والیاں ناراں
 ڈولی بہہ کے ہاڑے مارن چڑھ کے راس کہاں
 بیج کے سورھیاں گھر تھیں یارا رُجھیاں خصم و چاراں

سدا نہ لیکھیں بھانے مجھیاں سدا نہ لیاں پیڑے
 دکھیا ویلے آجد پڑ دے اُجلے دن وی ہنیرے
 مڑ بندہ پیا اُونسیاں پاوے کت جہانے جاواں

میں صدقہ اُس تھیں لوکا جس اے موج بنائی
 میں مٹی دا بُت ساں اُونہنے روح میرے وچ پائی
 سب توں افضل ہوندیاں وی میں شکر نہ اُوہدا مناواں

بانہواں ٹنیاں جڑ جاون نہیں ملدے وچھڑے ماپے
 پیار دے رشتے بھل کے لوکاں راگ اوڑے آلاپے
 لگھیں جائے چڑھ جوانی مارن گجھیاں ماراں

بُجھ کے کھاویں مال تھیاں واہ نوبکلیا چورا
 توں مریں تے لوکاں کہنا ڈھکیا ماساں خورا
 ماس تیرے نوں بکھواں کھانا ہڈ شیطانی یاراں

موچی نائی ذات نہ کوئی ذاتاں کاروں جائیاں
 ذات ہے سوہنی تیری سائیاں جس ایہہ موجاں لائیاں
 اچھے شملے سوہنے کاریں کالے دھن پھنکاراں

اٹ بیٹ چہیاں اُوبا وڈھنی بھول فصل نہ ہوراں
ان حلالوں اُوبناں کھاہدا سنگ نہ بیٹھک چوراں
حق دا چولہ شان فقیری ہون بشریں ثوراں

خلعے رب نے لوروں ملک تے مٹیوں بشر بنایا
سب نے اُوبنوں سجدہ کیجا اک نے کبیر اپنایا
اُسے کیڑ لئی اُوبنے بشریں دہیا وچ لتوراں

نہرے ویلے دہیاں ٹپ دا اُپڑاں جد مسیحے
پیا سکاوے بھردا جاواں لئی وجود ان دھوتے
ہو کے پاکی سجدے پاؤن سوہنے رب درباراں

اپنے کسہاں پردہ پاویں دوجیاں عیب کھائی
کھا کے ٹکوتوں کھر دے گھر تو یاری کبیر نہیں پائی
کرماں بڑیا دیکھو لوکا تریا وچ ہنکاراں

سوہنے رُکھ دا پھل وی سوہنا اُنج وی ٹھنڈیاں چھاواں
لگ جاوے جد رُکھ لوں کیڑا راکھے بھردے ہاداں
ٹکھ تے شاکر سوہنے ساتیاں ٹکھ لوں عذر ہزاراں

بد نصیباں راس نہ آون نچل سونہیاں گلاں
بد کے کرماں والی گادی بچدے کھر دیاں ہلاں
عمر گنوائی عملوں ٹولے اُنج وی کوڑ دگاراں

کھنچیا ویلا

جب تے یارو اپنا کوئی نہ لکھ پے جاناں وارو
 جب نے کرنا اپنی چالے رج پے واجاں مارو
 اوکھا ویلا ہر کے پایا ہمتاں مول نہ ہارو

اڈھ گئے پیچھی دور دراڈے پیار دا سخن بھگا گے
 ٹسی کبر دیاں کنڈاں اُسارو سگھ دی لکھی ڈھا کے
 جگھ زمینوں لڑ لڑ بے لچھو بھین بھراواں مارو

اج دا کم ٹسی کل تے پاؤ کل کدی نہ آئے
 ویلے دے بھٹھ سڑ کے لوکاں پن ہزار کمائے
 کھنچیا ویلا اتھ نہ آوے ایہہ نہ سبتی وسارو

قرشی اج جو ساسا پاویں کل نوں ویلا آوے
 گھرنوں ساڑے گھر دا سائیں ناں ہوراں دے لاوے
 دکھ دیکھرے بھانڈ لاکے دل پے جاناں ساڑو

کر لے وضو بہہ جا ٹک کے کر لے عمل کمائی
حضرت حبشیؓ بانگاں پاروں کاٹھی جنتاں پائی
بھیڑے کستیں رُل جانا توں موڑ لے اج مہاراں

بے گن عملی مرشد سائیاں لٹیا بھول غریباں
بجے گجھ بچیا اودھروں یارا لٹیا کوڑ طہیباں
کھیڈ تماشہ جگ دی ریتی کھیڈ نہ نیکو کاراں

الف اللہ دا منکر ہوویں ٹھاہر نہ تینوں کوئی
رب توں روپا بشروں مندیا تینوں شرم نہ کوئی
رُل جانا توں زلدے جیویں خر پچھے خرکاراں

چند نمائی بحر ڈکھان دا لکھاں ہور سیاپے
کٹھن سے تے اپنے مارن رل کے گلہ کٹاپے
زِلدا مورکھ وانگ لکھاں دے لہدا سُجیاں تھاواں

ہر شے ہوندیاں کن توں ڈورا اکھیڑوں وی بے نورا
دارو پی کے بھونکیں جیویں بھونکے کوئی کتورا
خیرنوں چھڈ کے سنگ توں لایا شرتے چور چکاراں

ہر شے میرا امر خدایوں ویلے ٹھر نہیں جانا
اُسے امر خدایوں قرشی لگ پلے توں جانا
مُڑ لے جانا شہر خموشاں تینوں چار کہاراں

گگھو گھوڑے

گلی گلی میں ہوکاں لاواں ویچاں گگھو گھوڑے
گگھو میرا حمد سناوے گھوڑا ہر تھاں بہوڑے

جگ تے بندیا گورکھ دھندا پھس نہ کدرے جائیں
تکھیاں ہویاں گل نہیں سرنی جیبا منہ وچ پائیں
جہڑے تینوں مونہوں مٹھڑے اوبا اندروں کوڑے

تلکن راہواں پینڈے ماڑو اگانہہ وی گھپ ہنیرا
جگ سیاہیاں جند ہلکوئی جگ تیرا نہ میرا
سانہ لے سرتاں قرشی یارا بھل جا سارے رولے

گلدی جلدی

اج آکھے قرشی نمازاں میری ٹٹ لٹی چوراں شور
اوپدی ٹٹ گئی گلدی جلدی شیں لٹیاں لکھاں ہور
سندھ سرحد تے پنڈی لٹے ٹو لٹیا آن لاہور
دیس میرے دے لوکی یارو ہو گئے گھر دے چور

ڈگیاں کنڈاں ٹھٹھ گئے کوٹھے لاشاں چار چو پھیر
گچھ قصائیاں خونی کھویوں کڈے خون دے ڈھیر
سوہی دھرتی خولوں خون تے ہو گئی کلریں شور
واہ شیطاناں بشران ٹوریں ڈگراں نھلیں ٹور

اک ہال گلے وچ بستہ پایاں جاندا ہوئے سکولے
ہاں نمائی ٹھدی مگریں ننگے پیراں دلفاں کھولے
ڈردی ماری دے نہ اوہنوں پنڈ وچ وڑ گئے چور
بے قصوراں بندیاں پھڑ کے یارو کر دیدے رنجور

تہر خدائیوں آوے جیکر شکوہ مول نہ بندیاں
 گھرنوں ساڑن گھر دے سائیں عذر نہ اپنے کندیاں
 خونی کھیڈاں کھیڈن یارو کر دے وسدیاں رنڈیاں
 سچل سائیاں سدیاں پاویں تاں خوشیاں لئیے پھیر

اک باہل دی لٹی لے کے آیا ہندے لا لاں پائے
 سوں گئے سارے لمبے پٹھاں کنہوں کڈھ دکھائے
 نہ کوئی جاگے اپنا جایا نہ کوئی حق ہسائے
 تک لے سوہیا رہا میرا لٹیا شہر بھنجور

بمب دھماکیں خلقت مارن کھٹ دے تہر خدا دا
 مار کے بے کس لوکاں یارو بھر دے بوجھ گلر دا
 ٹوہ کراں بے عدل اداریں او دیندے ڈھیر عذر دا
 اے ڈکدے بے کس پنج غریباں تے گھلے پھر دے چور

لعنتی ٹولے

شر دے یاراں راس نہ آون حق تھیں پھلے کھیتاں
فصلیں نسلیں دیون ماراں میں کھلوتا دیکھاں

پتوں پار حق دے دوتی چور ٹھگین رکھوالے
لم خنزیراں کھاندے راج کے سوتن مدھ پیالے
شکوں گلدے پھلاں وانگوں سوچاں تھکیاں میکھاں

گج تے قرشی پنڈ دے لوکی خیر وہا جیں ماڑے
گجھ وکھاندے نسلیں منطق اُوہ وی سرتیں مارے
دے کے رازاں غیراں تیکر سن لگاؤن دیاں

لارے

ڈھول بچناں او ڈھول بچناں ڈھول بچناں او ڈھول
اساں مر کھپ جاناں دکھ نیوں دشناں

تیرے مٹھوے اشارے سانوں لگے رج پیارے
تینوں ٹولیا تے پھکے پے گئے جگ دے نظارے
دور تیرے کولوں رہ کے اساں نیوں بچناں

ساڈھی چندڑی نمائی تیرے پیار دی کہانی
چند تیرے ناویں لا کے اساں پیت نبھانی
ایویں رُس کے توں کھویں پیا ساڈھا ہسناں

لاوا

پڑہ پڑہ متلے ہویں پھاوا
کڑ نہ سکپوں میں وا لاوا

قرشی ا شوہ دی کردا شادا

جیبوں کولا ڈھڈوں ظالم

بھائے تینوں شر ورتاوا

قرشی ا شوہ دی ازلیں شادا

پھانیاں لاویں ہر کے تاں

دو پل موجاں مت پچھتاوا

قرشی ا شوہ وا بھوت پتاوا

ٹھگ گھوڑیاں سنگ اشانی

کوڑ کلاہیں بند بڈاوا

قرشی ا شوہ دے بول حلاوا

لوکاں آکھیں وڈہ میں عالم

خیریں دوگڑاں راس نہ تینوں

تیرے پاروں خیر کے نہ

چڑھدے سورج کریں سلاماں

تیکو کاراں سانجھ نہ کوئی

کھٹ دا جاویں قہر خدائی

فہیت کر کر ماریں چھالاں   پنڈا کھاویں بھین بھراواں
 پ دا جاویں عہیں کھالاں   خمر دی شردوں ہوویں چھلاوا
 قرشی ! شوہ نوں دے بلاوا

بے درمٹیوں اک توں ہاوا
 قرشی ! شوہ دی ہر پل شادا

لیکھاں مارے

اج دے لوکاں خیر نوں چھڈ کے شر تھین ناٹے لائے
کوڑے عملیں عمر گنوائی میں نہ مار مکائے

ٹٹ غریباں ہر شے کھا گئے مُو وی پیوں خالی
ٹٹ دے مالوں ٹھاہراں پا کے بن بیٹھے کتوالی
پڑھیں مُر گئے خیر کماندے اوہناں عیب کمائے

گجھ تے لوکی سرتیں ماڑو گجھ نے نفسیں مارے
جس کارے نہ رب ہو راضی کردے پنج کے سارے
زر زمین دی خاطر لوکی مارن لکھیں جائے

گلی گلی وچ قرشی کوکے دنیا کم نہ آئے
جگ تے یارو گرو گٹ وانگوں اپنے رنگ دکھائے
موج دریاؤں عملاں کڈنا زر نہ پار لگائے

من دا چور

میرے خاکی پنڈے اندر وسدا ، کوئی ہور وی اے
 من میرے دیاں سوچاں اندر اوبدا اپنا شور وی اے
 میری گل دا نمل نہ پاوے دل دا بھیڑا کھنور وی اے

چا تر اُس توں ودھ نہ کوئی چالیں بن بکھیلا اُو
 سوچاں اوبدیاں کوڑ وللیاں وانگ بھند منگیھلا اُو
 ورھن تے آوے ڈاڈھا ورھدا رت ساون دی بھور وی اے

میری منشاء جنت ول ہوے ادھروں من پرتاوے اُو
 کڈھ کے مینوں نترے پانیوں چکواں وچ لے جاوے اُو
 اُونوں جھڈ مڑ کت میں جاواں میتھوں ودھ شاہ زور وی اے

جگ ورتاوے ریت رواجوں کھنچ کدی نہ پاوے اُو
 چور ٹھگاں دی بیشک ولے ٹھدا ہسدا جاوے اُو
 کدی اُو قرشی سادھو جوگی بہتا اندروں چور وی اے

ماں دے سکھ

مائے نی گھر تیرا سکھاں دا ویہڑا
 پھلاں دی مٹھ گے کھڑا نی تیرا
 مائے نی گھر تیرا سکھاں دا ویہڑا

دودھ پیا کے مینوں ریڑے توں پایا
 انگلی پھڑا کے پیاں پیاں ٹورایا
 دے توں پیار مینوں ازلوں بھیرا

مائے نی گھر تیرا سکھاں دا ویہڑا
 پھلاں دی مٹھ گے کھڑا نی تیرا

کیا جوان مینوں چھاتی نال لا کے
 سوہرے دی ٹوریا ہتھیں دیاہیا کے
 لڑکھن توں جدے لایا اکھڑ بھیرا

مائے نی گھر تیرا سکھاں دا ویہڑا
 پھلاں دی مٹھ گے کھڑا نی تیرا

لا کے سینے گلاں سُن لے توں میریاں
 س نے پایاں مینوں گھمن گھیریاں
 آکڑ تے بھناں منہ مارے نی تیرا
 مائے نی گھر تیرا سکھاں دا ویہڑا
 پھلاں دی مٹھ لگے مکھڑا نی تیرا

ماپے

بانہواں ٹٹیاں جُو جاون نہیں ملدے وچھڑے ماپے
 خصماں باجھوں رٹیاں یارو اوکھے کٹن رٹاپے
 ماپیاں ویہڑے فکر نہ فاقہ ستیاں بھرن خزانے

رب نہ راضی ڈھیریاں سجدے راضی سوہنے کاریں
 ڈھڈ دی اگ لئی شرک پھنڈو کے ٹھکدے نیکو کاریں
 پچڑے کاریں کرم کمائیاں دوئیاں شور شرابے

رحمت رب دی جس گھر پائی شر نہ ویہڑے آوے
 طمع دی پوری جھولی پا کے لے نہ کدرے جاوے
 ڈھڈ نمانے ہانڈ دو ڈوگراں طمعیاں ہور سیاپے

لہ لیاواں کیہڑے جہانوں وچھڑے بھین بھراواں
 چھڈ اوہ مینوں کلم کلیاں ستڑے گھور سرانواں
 ہوکیاں اندر ہنڈ گئی جندڑی اپڑی آن بڑھاپے

الہ جوانی وانگ ہنیری ڈھک سکے نہ کوئی
 عین سے تے سانجھ نہ پاؤ رولے شرماں لوئی
 ڈگیا بوٹ نہ آہنے آوے مردا وچ اکلاپے

مسئلے

پڑھ	پڑھ	مسئلے	لوکاں	سناویں
آپو	شر	دے	ڈیرے	جاویں
		چوٹھ	کماٹیوں	دوگڑاں
		رخ	دولڑیں	دا جاویں
		شر	اشنائیوں	شاناں
		ات	خدا	دا
				کماویں
پڑھ	پڑھ	مسئلے	لوکاں	سناویں
آپو	شر	دے	ڈیرے	جاویں
		بوہے	خیریں	پیر نہ
		ویہڑے	شنگنیں	لٹ دا
		ناریاں	پولڑ	تہمتاں
		شریکاں	ماس	بھائیاں
				کھاویں
پڑھ	پڑھ	مسئلے	لوکاں	سناویں
آپو	شر	دے	ڈیرے	جاویں

قہر	کبر	ہو	شر	دا	تیری
کلر	سپولنے		جیہا		تیری
قرشی	پاویں		خوف	خدا	دا
ویلا	نزاع		سوکھا		پاویں
	پڑھ	پڑھ	مسکے	لوکاں	سناویں
	آپو	شر	دے	ڈیرے	جاویں

میری نکلے چائن

پنکھ پکھیرو ول گھر آئے، سورج کنڈ چا لائی
 دن ڈبا جھٹ ملاں مستیوں رب دی حمد سنائی
 جگدی بھکھ تینوں مار مکایا فجروں شام چا آئی
 کل نوں بندیا حشر دینیں جدوں جان شکنجے آئی
 عملاں باجھوں گل نہیں سر دی ٹٹ لے کل خدائی

سانہواں دے وچ سوہنا وسدا ساہ ہون ہرجائی
 ایسے ڈرتوں اوہدے ناں دی من وچ دھونی لائی
 رند شرابی حُب کیہ جانن آپو تاپ خدائی
 پھٹ زبانوں لاون جیویں وڈھدا بوٹ قصائی
 عملاں باجھوں گل نہیں سر دی ٹٹ لے کل خدائی

غیر کیہ اپنے وی اج دے ویلے کر دے چل چلائی
 اُکھا ویلہ جد کسے پایا دین نہ ہتھ پھڑائی
 اج دے لوکی آپ نہ جوگے دو جیاں تیک دوہائی
 بندہ ہو یا جد من دا پاپی غیراں گل مکائی
 عملاں باجھوں گل نہیں سر دی ٹٹ لے کل خدائی

پڑھیاں لوکاں پنج نمازاں گل نہ پلے پائی
 اجر نمازاں لے جاوے جہدی کر دے عیب کُشائی
 ڈونگھیاں شاماں کفتاں ویلا دے نہ چیز وکھائی
 نکلے قرشی چانن تیری واوا توں کار کمائی
 عملاں باجھوں گل نہیں سر دی ٹٹ لے کل خدائی

مٹھروی بھاشہ

دکھ چہنمیں اُوہناں سہنے لٹیا مال پتیمیاں
میں تے بھاشہ مٹھروی پائی رہ کے سنگ مسکیناں
کرم کریں میرے سونہنے سائیاں رحم رحیماں

میں تے مہاتر ساٹھی رُک گئے کر دے پن کمایاں
کر مزدوری کھا لے چوری پُرکھوں پلڑے پائیاں
میں آں عملیں کر میں چارو ٹھار نہ نیم حکیمیاں

ات خدا دا ویر اُو بندیاں کھاندے ماس بھراواں
ون کے جاناں لہریں لو بھیں لبھدے سنجیاں تھاواں
مار لیا جہاں من اپنے تھیں پا گئے اُوہ تسکیناں

اج دے لوکی حسداں مارے حسدی بھین بھراواں
ساڑ سہارے ماں پُو جایاں غیراں کردے چھاواں
ہر شے جگ دی فانی قرشی دائم رب رحیماں

موتی

ڈوہنگھے پانیوں موتی چلنے کھیڈ نہ چڑیاں بازاں
رب دے رازنوں رب ہی جانے کھیڈ نہ چاٹر بازاں
رُت ساون تے کویل کوکے رُت نہ ٹوڈر کاواں

دین دھرم دا بھولے لوکو پاؤ نہ کھیڈ تماشہ
گنڈھ وی پاؤ مٹھری جیویں تالو پٹھ پتاشہ
ڈھول وجایاں پڑتے بچھدے سر نہ سوہنے سازاں

اج دے لوکاں عملوں پائے راشی حاکم قاضی
کوڑنوں تولن گوڑے ترکڑاں دوپویں پلڑے راضی
ونھ دے حاکم جنتا جیوں گھکیاں ونھ دے بازاں

چھڈ مسیتاں گھر وچ جیہڑے پڑھدے فرض نمازاں
پجڑے لوکاں ٹوکم ٹوکی آپو شرک شناساں
وانگ حماراں ودھ کر دے تھاں تھاں بیٹھ کے وعظاں

کچھ تے لوکی بھین بھراواں مار کے لین جدائی
 یوسف کھوہے سٹ بھراواں کھوہے پائی خدائی
 قدر یوسف دی بھائیاں نہ جاتی پائی گوہر شناساں

مستیایاں

مرض میرا نہ لہیا یارو جگ دے وید طبیبیاں
راس نہ آئے کوڑ تعویزاں تیت میں وڑیا مستیایاں

بحر و نہ وچ سب کچھ میرا سوہنے رب فرمایا
سوچاں میریاں کوڑ وللیاں شر تھیں جیوڑا لایا
جگ رسائی شروں اشنائی جوٹھیاں ہون پریتاں

جس کسے نوں بھیدی جھاتا اُوہا ول ول مارے
دے کے ماراں زر زمینوں مُرانی تے چاڑے
اُجڑئی جد پرکھاں دی کھیتی پائیاں وت نصیحاں

کوڑے ملاں فصلی قاضی کردے پاپ کمایاں
جھوٹھے امریں چوراں معافی سعداں چٹیاں پائیاں
ساڑ تمدنی نصیبیں رسماں دیندے کوڑیاں ریتاں

پاپی مُرشداں ونج کلالاں شر شرک دے ساتھی
 دھوڑے تعویزوں فرہیں ہوئے بن بگھیلے ہاتھی
 پیشہ لٹنا مال پیماں لکھدے جھوٹھ کویتاں

روگ میرا نہ جگ تھیں وکھرا سانجھ عشق تھیں پائی
 بال میں دیوا آنا دی ککھیں پار تھیں جوت جگائی
 قرشی چھڈیاں رساں قسماں بھلیا ٹھاہر پلپیتاں

مٹیار

تیری بت دی چنچا چھاڑ نے میرا لٹیا روپ شنگھار
 چند رُل گئی لکھاں وانگر میں بھل گئی سُرَت وچار
 میرے ہاڑے سن لے بالما میں ہمتوں گئی آں ہار

میری کوئل پھل جئی چندڑی اج رُل گئی وچ سنسار
 میں روواں ڈھانیاں مار کے ایہنے ہر شے دتی وسار
 میں ہجر دے ہاڑے مار دی میرے ڈھولن موڑ مہار

وے توں نُھلیا وٹاں پیلیاں جتھے کیتے قول قرار
 توں ٹوبا جھوٹھ سمنداراں کدی اتھے کدی اولار
 وے عشق دا ڈولہ چکدے اوبا جو عشق ہون کہار

جد لشکاراں میرے روپ دیاں جا پنناں پتوں پار
 سب دیکھن حوراں آندیاں میں اُوہ ساں اک مٹیار
 مینوں سب سہیلیاں کہندیاں نی توں روپ دی پک ملہار

ضد نال بہشت دے دوزخ جیوں ہجر دے نال وصال
 چڑھیا سولی جدوں منصور تہ ہویا اوہنوں وصال
 موسیٰ اڈیا سنے پہاڑ دے کیتی رب تمہیں جد گفتار

پیلے پھل

کھردی سرہوں دے پیلے پھل
ٹھنڈیاں راتاں کھیس دی ٹھل

ٹیلٹیوں بدلی آوے اڈدی
ڈیگر ویلے کھوہ ول جاواں
لشکاں مارے اولے ورحدی
تلیکیا پیر گئی بگل ٹھل

وگدے کھوہاں دا کوسہ پانی
پوہ مگھر دیاں مٹھیاں دھپاں
پوہ مگھر دی ایہو نشانی
اہنیں رتیں کھوہ دے ٹھل

رانجھن دی میں ازلوں ہوئی
مل جاوے تے نچ مناواں
اُہدے باجھ نہ مینوں ڈھوئی
کل دیاں گلاں جاواں ٹھل

اُہا جانے میرے ڈکھڑے
چوکھاں جنگل پیلے روہی
اُہ جے چاہوے مگن جھکڑے
اُہ نہ جانے پیار دا مل

پیڑ

بھکھ دی پیڑا توں کیہ جانے لٹ کے کھاون والا
بھکھ فقیر دا شیوا مورکھ سوہنے صبراں والا

چیللاں دے آہلنیوں ماس نہیں ملدا ہوئی جے ہاساں خوری
بھکھ دی خاطر پشو وی یارو وڈھدے پشوواں توری
سب نوں دیوے سوہنا سائیں گجھیاں رماں والا

ڈھیر نمازاں جا جا پڑھیاں بہہ کے وچ مسیتے
جگ دی ریتوں باز نہ آیا نیوندرے بھیرے کیتے
ڈھکن ویلے لے اوہ ٹریا بھیرے عملاں دی مالا

لیکھ مقدریں واہ نہ کسے دا امبروں لکھیا آوے
جو وی پایا جگ تے کسے نے ، کھا ہنڈا ٹردا جاوے
لیکھاں باجھ نہیں ملدا قرشی در وی کرماں والا

پیار دے پھل

جھٹ کڈ کے تے اُوکھا ویلا سہہ کے
 دُکھی لوکاں تھیں دُکھاں نال کھیہہ کے
 نئے دلاں نوں میں لہ لہ گنڈ دا پھراں
 پھل پیار والے اُوہناں وچ ونڈ دا پھراں

کم اج تک اساں چنگا کیتا کوئی نہ
 گھٹ پیار والا ونڈ کے پیتا کوئی نہ
 پھٹ جس کے لایا اُوہنوں سیتا کوئی نہ
 وار پیار والا اج تائیں ہنڈیتا کوئی نہ
 ایناں پڑاں وچ دے راتیں ہنڈ دا پھراں

ڈاھڈے بودھ نال گوریاں نوں پنڈوں گڈیا
 بوٹا اُوہناں دا سی کل اساں ڈھوں وڈیا
 گمر سچ کے وی اُوہناں نیوں پچھا چھڈیا
 کیبل دے کے اُوہناں قرشی واہ واہ مکو ٹھپیا
 جن کیبل والا پنڈ وچوں کڈ دا پھراں

رب دا بندہ

مسجد مندر پیر نہ پاویں شریکیں تیرا دھندا
 مگن فٹیون دے چاکوں لتھیا ، مڑ وی سرتھیں مندا

بے توں ہووین رب دا بندہ
 من دا ویہڑا کر لھیں ٹھنڈا
 جگ تے یارا گورکھ دھندا
 کوڑے عملاں دل تے پھندا

قرشی ! شوہ نال کر لے دھندا

شر نوں پاویں جیکر نیڑے
 ہک لے جاویں ہر دے ویہڑے
 ویلا نہ دیویں کردا بکھیرے
 بشران دوتی گلویں رندا

قرشی ! شوہ نال کر لے دھندا

پڑھ پڑھ حمد سناندا جاویں
 سجاہیں کول بھٹاویں
 سوہنے شوہ دا چاک بناویں
 ہتھ وچ پھڑ لہیں ہر دا ڈنڈا

قرشی! شوہ نال کر لے دھندا

فُر نہ جاویں اوہدے گھر نوں
 دل وچ پاویں ہر دے ڈر نوں
 پاکیں کر دئیں شر دے شر نوں
 چنگ لہیں پلا ہوئی نہ گندا

قرشی! شوہ نال کر لے دھندا

راجے چنگڑ

راجے چنگڑ ساکیں ہو گئے فرق نہ سپی سائیاں
 عزتاں والی پگ دیاں اوہناں رل کے لڑفاں لائیاں
 دن دہاڑے لٹ کے لوکاں وڈھن وانگ قصائیاں

اج دے لوکی مونہوں مٹھوے عملوں کوڑ کوڑے
 جھوٹھ دی ہٹیوں کرن کمائیاں ان حراموں تگھوے
 رل گئے سارے ٹھگ ٹھگوڑے قدر نہ ماپے بھائیاں

زُت نوئیکی اج دی یارو فرق نہ جاتک ناری
 غیرت وکدی انج بزاراں وپچے شیں ہرکاری
 پچوڑے لوکاں ٹھار کتے نہ شانناں نقلی سائیاں

اج دیاں ناراں گلی محلے پھرویاں پیپیاں پیپیاں
 پھر دیاں وچ بزاراں جیویں بے مہاریں مہیاں
 چھڈ کے اوہناں خیر نوں قرشی شر تھیں سانجھاں پائیاں

رنگ برنگے پھل

رنگ برنگے پھل نے کھڑ دے سب دی دھری نو
کھ پے نہیں قرشی تیرے آس عدن دی ہو

جگ تے یارو بھاڑ جگادھر سڑ شری نے جانا
میں تے یارو حشر مدانیں مر شرم تھیں جانا
اک میں سڑھنا عملیں کریں دوئیاں تروی نو

دوں پڑاں وچ گھن وی پسدا سنگ کنک دے یارا
شردے شرکوں بچدا اوبا رب تھیں لے جس یارا
سچلے عملاں شر دی شکتی مول نہ پاوے چھو

میاں مستیوں واجاں مارے رل نمازیاں جاؤ
میں دا بوبا چھڈ کے یارو ہر دے ویٹھے آؤ
شر دی ورتوں گجھ نہیں لبھنا سوتی ورتا ہو

۱۰۰
جس اولاد لئی چند ہلکوئی چھڈ تینوں اُس جانا
کل نون تیریاں کس اوہناں مُشکاں سٹ قبر وچ آنا
قلاں دا میلہ وانگ ولیمیاں اکھیں کسے نہ اتھرو

انھیاں لمیاں گونگیاں راتاں ساڈے لیکھیں آئیاں
رو رو بےکاں مار میں تھکيا کرم کریں رب سائیاں
نہ سورج نہ چن کوئی چڑھیا تارے نہ جگنو

پیار دے رشتے سکھ دے ساجھی وچ قرانیں آیا
ایسے پاروں رب وی مل دا سوہنے نبی ﷺ فرمایا
اساں رچائے ویر دے میلے پنج پنج کے ہر سو

رُٹھرا یار منانا لوکا کسے کسے نون آیا
تہھے شاہ نے بھیس وٹا کے رُسیا یار منایا
ورد بُلاں تے اللہ ہی اللہ پیراں وچ کنگرو

آس اُمیداں مر جاون پر نیتوں کھوٹ نہ آوے
وار سوڑے رُت بہارین نیتاں پاروں آوے
سچیاں نیتاں دے لئی ہوکا ہے لا تقنطو

اُوہ نمازاں کسے نہ کارے لائی نہ دل توں کائی
 اجر نمازاں جھولی اُہدی ہوئے جس دی بُرائی
 پیار دے بوٹے لالے آوی پھلاں دی خوشبو

بن بکھیلے پتوں پاریں کر دے رہن بسیرا
 راتاں کٹ دے گھلے امبریں ڈر نہ گھور ہنیرا
 ڈھڈ دی اگ لئی ماڑے پنواں کر دے کھچ ترؤ

لٹ کے ہر شے ماڑیاں تائیں بول کبر دے بولیں
 طمع دی اگ تیری بچھ نہ پائی بند کواڑاں کھولیں
 اہناں کستاں لے تینوں ڈوبنا وچ ظلم دی جو

چن چکور دی پیت اولڑی جگ تے نہ کوئی ہور
 پکھی ہن کڑوڑاں جگ تے وانگ نہ کوئی مور
 خالق سب دا سوہنا سائیں سب دی وکھری خُو

پیار نہ ہووے لہریں لو بھوں ہووے دلاں دا میل
 پیار دی شکتی ملے خدائیوں ہووے مقدریں کھیل
 پیت شمع پروانیاں وکھری اگ نوں جانن جوہ

عشق سکولیں ہر کوئی جاوے عشق نہ جانے کوئی
عشق دی ہانڈی اُوہا سوادی لگے نہ شر دی ڈوئی
جس وی دوگڑاں حق سچ پائیاں پھلیا وانگ سرؤ

بانے بیٹھی کولن نمائی کوکے وچھڑے یار
کانواں بہنی بیٹھ پیا پھلیا قول پکار
ٹوڈر کاواں کیس کیس پائی کون سنے کو کو

اچڑے شملے دین خدا دی پان نصیباں والے
لٹ غریباں شانناں پاندے چور شنگیں رکھوالے
لد گھیاں او ماواں جہاں پت جے گھبرؤ

کی کمین تے ذات نہ کوئی ونڈ اے بشراں پائی
ذات وٹایاں عیب نہ مردے مرے نہ بندیاں بُرائی
کھیڈاں کھیڈن اوت پٹانگاں وجدا نال ڈمرؤ

ماں دی ہستی ٹھانہ چوکی سب لئی اُوہا قاضی
سینے لا وئے دیراں لاوے رٹھڑا جی وی راضی
ماں دیاں گالھاں گھٹیو دیاں نالاں کدے نہ ہون مارؤ

عشق شعاراں سولی چڑھ کے بیچیاں عشق نمازاں
اپنے ماس دی چوری پائی کھاہدی چڑیاں بازاں
من مصلا ڈاہیا کیتے لہو دے نال وضو

کھ دیوانے گل گلاں تھیں پاندے مٹھری بو
اڈ دے پھر دے وانگ چھلیڈیاں ڈر نہ تتیاں لو
چسکی لا کے اڈھ جا بھر دے مٹھری عسلین کھوہ

چار چوفیرے ٹول میں تھکیا دے نہ پیت پیارا
جدھروں جاواں ہوئے کھلوتا ویری نت ہنکارا
میں مرے یا میں مر جاواں تہ ہواں تارو

بھین بھراتے ماپے یارو سوہنے موتیاں مالا
جس دے پاروں بھریا لگدا ویہڑا خوشیاں والا
ٹٹ جاوے جد موتیاں ڈوری ٹٹ جاون بازو

ماں سدھاری رب وی آکھے موسیٰ خیر مناویں
لٹیا بھول دعاواں والا اج تو آپ کماویں
ڈہندے رُکھ جد چھاواں والے لگدی تروی لو

اچ دا بچیا کل نون وڈھنا گڈ لوین گجھ سوہنا
 کل نون اوہدی عدلیں جانا دھولیں جو گجھ دھونا
 تیر کمانوں نکلیا قرشی ہویا بے قابو

رانجھن میرا بے مہارا

رانجھن میرا بے مہارا
 کرم و چاریں کوڑ و نجارا
 جگ دی ٹوریں ٹردا جاوے
 قہر سمندراں لنگھدا جاوے
 شہر دا ساخھی خیر وسارا
 رانجھن میرا بے مہارا

ونج کلاوں شانناں پاوے
 پڑھیں قدراں مبدہ دا جاوے
 بے گن عملاں وڈھ ہنکارہ
 رانجھن میرا بے مہارا

سچے عملیں ڈھیر خزانے
 تیرے پڑے جگ برانے
 کسے نہیں پہنچناں تینوں یارا
 رانجھن میرا بے مہارا

قرشی نہ جانے درد پرایا
 سنگ بے درداں شر اشنا یا
 ٹھگ ٹھگورا سرتیں مارا
 رانجھن میرا بے مہارا،

رانجھن یار

رانجھن ورگا ہور ناں کوئی
چوکھے جنگل بیلے روہی

اوپدے بھریں جند ہلکوئی

اوہ نہ ملیا میں تے موئی

رانجھن ورگا ہور ناں کوئی

چوکھے جنگل بیلے روہی

بیچ سریاں سولاں ہوئے

ساون برکھیں نیناں روئے

من دی رتیوں جوت جگوائے

سوہنا کھیڈے لگن لگوائے

رانجھن ورگا ہور ناں کوئی

چوکھے جنگل بیلے روہی

ماپے چھڈ لڑ ہوئی تیرے
 ریناں سُجیاں وار ہنیرے
 ڈکھیا روئے چار چوہیرے
 قرشی نماہیڑے سدھ گوائی
 رانجھن ورگا ہور ناں کوئی
 چوکھے جنگل بیلے روہی

رند

چھڈ بہنی رند مکاراں دی
 راہ پھڑ لے سوہنے یاراں دی
 جگ میلہ گل خدائی دا
 ویلا کٹھیا مڑ نہیں پائی دا
 گجھ کر لے کم بھلائی دا
 سدا رت نہ موج بہاراں دی
 چھڈ بہنی رند مکاراں دی
 راہ پھڑ لے سوہنے یاراں دی
 کاہنوں پاپ دا کٹھیا کھانا ایں
 چھڈ تینوں سب نے جانا ایں
 کھوہ اگ نال بھر دا جانا ایں
 تند ٹیٹی قول قراراں دی
 چھڈ بہنی رند مکاراں دی
 راہ پھڑ لے سوہنے یاراں دی
 زر کھیتی ونڈیاں جانا ایں
 جد پیر توں سفریں پانا ایں
 وٹ سنگ شریکاں کھانا ایں
 گنڈھ پنی چار کہاں وی
 چھڈ بہنی رند مکاراں دی
 راہ پھڑ لے سوہنے یاراں دی

رُسیا رانجھن

اج آکھاں سوہنے شاہ نون میں لٹ گئی بھرے بزار
میری لٹ گئی سانجھ پریت دی تے میں کوکاں اُسے یار

میتھوں رُسیا رانجھا سکھیو جند بحر سمندراں بہہ گئی
اج کہندے سارے لوکی سکھ ساریں کلی ڈھہہ گئی
میں لٹ گئی آس اُمیدوں وج قولیں رانجھن یار

اج پچھن کنڈاں کوٹھے توں سُدھ بدھ کیوں گوائی
اک ہوک دلوں پئی آوے اے بھاہ توں آپ دھجائی
میں نچاں یار مناوے تھیں تے ہسدا سب سنسار

اج آکھاں اُسے شاہ نون جگ ٹھگاں وسوں ٹھور
میری اچھا سوہنے سائیاں کڈ بشرائ وچوں چور
میں ہاڑے پائے سب نون میری کسے نہ سنی پکار

رُت بہاریں

رُت بہاریں میلے باگیں پون مستزی گاوے راگیں
توس قزا حاواں پنکھاں پائیاں چوٹن حوراں امبروں آئیاں
میں صدقہے میں بلہاری مُرشد ہویا جس دے بھاگیں
قرشی! شوہ بن مول نہ راگیں

بے کما دیں آگاں چیرن بوٹ بٹیاں موجاں مارن
بہاں تیلے چگدیاں آون ساون ڈر تھیں ٹھاہراں پاون
ماہی مکیاں دیکھن تاکیں چڑھدے پھاگن ملدیاں ساکیں
قرشی! شوہ دا ازلیں چاکیں

پھلن تھیکر ویلا سارن پھلنی ریناں بھنگڑے پاون
چتر باگیں ٹوکن ٹوکناں سکھیاں آئیاں وانگ منکھیلاں
گدیاں بولیں ور منگیدیاں بھر پڑوے دیندیاں لاگیں
قرشی! شوہ لڑ لکیاں بھاگیں

تھک ترٹ جد گھر تیں آون سج سریراں تاہنگ نہ پاواں
سیندیاں بے غم بے پرواہاں سجھ ہنگاریں ور دے چاواں
خابیں مستیاں سجاناں ساتھیں اکھیں پیون گلوواں بانگیاں
قرشی! شوہ بن گجھ نہ تاہنگیاں

سچا کوڑا

م محمد ﷺ ورگا کوئی نہ سارے جگ تے لوڑاں
میں سچا میں منہ دا کوڑا مٹھڑے لکھ کر وڑاں

سدا ناں باغیں موج بہاراں اج دُھپاں کل چھایا
وار سوڑے ہو ویہندے جے صبر نہ ہوئے پرایا
مڑ ویٹھے وچ کھیڈن خوشیاں مکھ چھپاون تھوڑاں

میں تے آکھاں سوہنے نبی ﷺ دی خاک جیہا نہ کوئی
جس نے آکے سارے جگ تے حق دی مالا پروئی
پائی آپ ﷺ نے ایسی منزل پائی کسے نہ ہوراں

سہیلیاں

چل سہیلی باغیں جائے اکو شہنیں پینگھ چڑھائے
جھوٹے لئیے وارو واریں اکو شہنی سانجھ وچاریں

ملے جو ماہی دل دیاں پائیے
سد صدقہ کریں واریں جائے
رُسے یاراں نچ منائیے
من جاوے تے سجدے پائیے
راہ کولڑے مڑ نہ جائے

چل سہیلی باغیں جائے

قرشی! شوہ نوں مل کے آئیے

سانوں ویکھیاں ہور وی آن
بھکھاں ماریاں رنج بہہ کھان
ہتھے کھان نال لے جان
کل دیاں پکیاں منہ نہ لان
سکھی ملیاں خوشیاں پائیے

چل سہیلی باغیں جائے

قرشی! شوہ تمہیں جیوڑا لائیے

باغے اندر رُت بہاریں
 وجھ گئے موتی وچ قطاریں
 پان دھالاں وچھدے جان
 راگ سبحانی لاندے جان
 اُوہا ادائیں اسی وی پائیے

چل سہیلی باغیں جائیے
 قرشی! شوہ بن رکت ول جائیے

سپاں نوں کھیر

لکھ پئے اپنے دین جدائیاں ازلوں اپنے جی
جد وی ملدے ماں پیو جائے حد نہ خوشیاں وی

شر تھیں سوچاں جیہڑے لوکاں اوہناں قہر خدا دا
شر دی راہیں عمل کریندے فکر نہ قہر سزا دا
مار کے بے ضر لوکاں یارو خورے لبھدے نہیں کیہ

لوبھ طمع دے مارے لوکی پیار وہا جیں ماڑے
اپنے لوکاں کھو کھو کھاندے مول پیا جیں مارے
جو من توں ہون کھوٹے اوہ رت وی جاندے پی

انت نہ جگ دیاں مانگاں قرشی لکھ کمایاں پاؤ
اُکھا ویلہ ہر کوئی پاوے ہمتوں ہار نہ جاؤ
اپنے کستہیں ہر کسے پانا انت یا جیندیاں جی

شر دی بین

سچ دا لوگ بکھیڑا پاندے جھوٹھیاں دین ودھائی
حق دی مری جھڈ کجھ لوکاں شر دی بین وجائی

جگ تے ٹورا چار دناں دا کاہنوں قہر کماویں
ہو کے سوہنے رب دا بندہ اُوہدے راز نہ پاویں
جھہوراں وانگوں جال وچھا کے کھیڈیں پھرن پھرائی

کل دے ویلے اُوہدے ویہڑے کہڑے منہ نال جاویں
حشر دھاڑے آپو تائی کسے نہ سنبھی پاویں
بھر لے قرشی عملاں گھڑوی کجھ تے ہوئے کمائی

شرودی شان

شر نوں مُرشد من کے لوکاں پائی آپو دھائی
 مار کے سانگھاں ون غریباں جگ تے پائی رسائی

کوڑی پرہیا لا کے بندہ بول سُجڑے بولدا
 منہ دا مٹھرا ڈھڈوں فریبی جھوٹھ گلاں تولدا
 ات خدا دا وپر اُوہ اُوہناں لٹ دی منڈی سجائی

گٹ غریباں کھچدے چنیاں رولن وچ بازاں
 پی شراباں ہنہاندے وانگ رجھ حماراں
 واہ رہا ایہہ توں ہی جانیں تیری بے پروائی

شَر دے چارو

ہر شے بخشی رب نے بندیاں مُرد وی سر تھیں ماڑو
سب تھیں افضل ہوندیاں یارو مُرد وی شَر دے چارو

شُرک وہا جیں کرن کمایاں مُرد دے شَر دی ٹور
بھل کے رب دیاں گلاں یارو لُٹ دے نیکاں ٹھور
ڈب دے جیہڑے شَر دے چھپڑاں ہون کدی نہ تارو

ڈھیر پیغمبراں جگ تے آئے سُچل سائیاں چاکی
خیر سمندریں غسلاں پائے عملوں کرموں پاکی
جس تن قرشی خیر کمایا اُوہا شُرک وسارو

شُرکِ شَرک

دینِ خدائی سچوی اکھ
 شُرکِ شَرک تے غیبت لوکا
 دو نیں پھریاں تیجا ٹوکا
 جس لڑ لکیاں اوہ نہ تریاں
 بحرِ کفر تھیں ڈوبیاں لکھ

دینِ خدائی سچوی اکھ
 قرشی! شوہ بن زلدا لکھ
 تورات ، زبور ، انجیل ، قرآن
 چونہ کتاباں اکو گیان
 امبروں آئیاں چاروں سچ
 پائے لوکا شک وکھو دکھ

دینِ خدائی سچوی اکھ
 قرشی! شوہ بن لگے نہ اکھ

شیطان

شک دی نکلے شر جد وڑیا بشر ہو یا شیطان او یارو
اکو ماں دے پُت نے سارے شر شرک شیطان او یارو

شر دلاں دے اندر بہہ کے رج کے پاوے شور
پیو پتر دا دھنگا کراوے اپ سداے نہ چور
لڑ کے مر گئے کئے دیوانے کسے نہ پایا دھیان او یارو

شرک مسیتیں جا جا یارو دسدا نویاں راہواں
کھا کے قسماں رب دیاں آکھے ایہو سچیاں راہواں
ملاں مفتی کہہ کہہ ہارے کسے نہ پایا گیان او یارو

تجا سارے کار کرا کے رب توں منکدا شباشی
دیکھ رہا اج بشر تیرا میتھوں ودھ کرے بدمعاشی
میںوں جنتوں کڈھ کے رب نے وڈ کیتا احسان او یارو

شوہدا

سج کے قرشی دنیا داری ویکھ تماشہ اودہدا
رند کراڑاں ہویں سوالی لوکی آکھن شوہدا

چڑے عملاں عذراں پاویں مھکیاں پیشہ پایا
ہر کے تینوں لکھ سمجھایا توں نہ فکران جایا
کوڑ کماٹیوں ڈھڈ توں بھریا شر سنگ پائی بودا

کل نوں اودہدی پرایہ جانا کیہ کریں گا جا کے
مان سائیں بچدا مورکھ جاندا عمل کما کے
اودہدے کھوہے غسلن سارے تو نہیں منکر اودہدا

سُچل گلاں

کھلیاں میرے دل دیاں یارو سُچل سوہنیاں سوچاں
میں رساں دا ڈنگیا ٹریا نال کوڑے لوکاں

جگ کچھوے من کیہ روحیا نُھلیا گلِ خداکی
عملوں کرموں باندھاں نُٹیاں صُحبتِ یاراں پائی
ٹھگ چوراں دی بیشک بیٹھا اڈھیاں میریاں ہوشاں

نجر دا نُھلیا شامیں پرتے نُھلیا نہ کہلاوے
قرشی شاموں پہلے مُڑیا نُھلیا کوئی نہ پاوے
ساہ ہونے میرے اتی سائیاں کج اہناں نوں روکاں

سُجھل رشتے

جگ تے چانن چار دناں وا مُڑ تے گور ہنیرا
اڈ جاون جہڑے پنکھ اڈارو مُڑ نہ پاون پھیرا
چار دناں دی قید ہنڈا کے کردے بن بسیرا

بھین بھرا تے سکھ دے سنجھی دکھ وٹاوان ماپے
لد جاون جد ماپے اڈرک مارے جگ کٹاپے
سنگ شریکاں عشرے تیکر مُڑ تے دکھ دکھیرا

اپنے کھوون مونہوں نوالا کھوے پہرا دیندے
جیہڑا کماوے خیر دی ہٹیوں تنگ انی تے دیندے
وٹ پئی پُرکھاں دی مٹی چڑیاں کرن بسیرا

پیار دے رشتے رُس جاون تے مُڑ مناوے کہدا
کر لیندے اوہ جگ توں پردہ سُجھا لگدا ویہڑا
دچھڑے کدی نہ بھلن قرشی جہانوں لکھ سویرا

سُجّدا سودا

دل بیوپاری سُجّدا سودا چھڈیئے راس نہ آوے
سچ دی تکرّی وچ جے تولو ٹوٹا دل نہ آوے

رنگ نون ویکھیاں مر نہ جائیئے رنگ بے عملاں سوہنے
بد ہمیشہ نیکو کاراں دے جاندے نیں رونے
کھیڈاں کھڈاون کوڑ وللیاں سوہنا رب بچاوے

میرا سانجھی بولیاں مارے سانجھ شیطانی پا کے
خوشیوں سُجّدا مار چھلانگاں پیالے مدھ چڑھا کے
بھنگڑے پا پا چھالاں مارے مینوں پٹیاں روز پڑھاوے

گت پھڑی ایس ازلوں میری اُوکھی ہوئی چھڑانی
لکھ کراں میں جتن اُو قرشی پُرکھوں سانجھ پُرانی
پڑھ پڑھ حمد سناواں ایس نون مول نہ دل تے لاوے

سُجڑے لوکاں

قدر ناں جانن سُجڑے لوکاں جگ تکبریں مارے
درد پرائیاں سہون والے ہون امبریں تارے

جوگن میں اُس سوہنے سائیاں جس خلقی ہر شے جوڑے
سانجھ نان میری دنیا داراں ہون قولیں کوڑے
میں بلہاری اُوہدے ورتوں ورتے مکاں سارے

جد میں جاواں مرشد و بیڑے میں چائٹکاں مارے
چھبیاں دے دے ڈکدا مینوں دیوے ہوئیں لارے
پنڈ چھڈائی شرتوں قرشی چھڈیا جگ تھیں سارے

سُجڑی بھاشا

سُجڑی بھاشا جیہڑا بولے
 چند عذاباں راول روئے
 میں تھیں بشرِاں روئے پائے گلی محلیاں ڈیرے لائے
 تچ مسیحاں مندریں جائے نشیاں مارے سُرتیں ہولے
 سُجڑی بھاشا جیہڑا بولے
 چند عذاباں راول روئے
 نکلن ہاری کول کوکے وچھڑے یار تھیں لاندی ہوکے
 گھور گھٹا رنگ شینہاں شوکے چند کڑکیاں پاندی روئے
 سُجڑی بھاشا جیہڑا بولے
 چند عذاباں راول روئے
 دنیا داری گچ گھڑولے پریم پریتاں فقراں جھولے
 لعلائ گھڑی قرشی پھولے شر تھیں یاری ازلیں روئے
 سُجڑی بھاشا جیہڑا بولے
 چند عذاباں راول روئے

سویرا

جگ تے میلہ چار دیناں دا نہ میرا نہ تیرا
 قرشی ! جس تھاں شوہ دا ڈیرا اُوہا تیرا ڈیرا
 ڈنگراں ٹوری توں نہ کیتی
 دنیا - داروں ڈاڈی بیتی
 سمجھ نہ پایا جگ دی ریتی
 جس تھاں دیکھی رت مستانی اُوہا تیرا سویرا
 قرشی ! جس تھاں شوہ دا ڈیرا اُوہا تیرا ڈیرا
 پڑھ قرآناں ملاں آکھے
 پھڑ اپوانی ممبراں ٹھاکے
 پڑھے سکولیں لاؤن ڈاکے
 پڑھیاں لوکاں ڈھیر کتاباں مُرد وی گھپ ہنیرا
 قرشی ! جس تھاں شوہ دا ڈیرا اُوہا تیرا ڈیرا

درد منداں دا سوہنا رکھا
 شہروں مٹھرا ٹک تھیں پاکھا
 ان حراموں جے نہ چاکھا
 ملے پیالہ اوبدے حضوروں اوبا تینوں بھیرا
 قرشی ! جس تھاں شوہ دا ڈیرا اوبا تیرا ڈیرا
 داتا داتا ہر کوئی کردا
 ویہڑے اوبدے کوئی نہیں وڑدا
 اوبدی پوتھی کوئی نہیں پڑدا
 اوبنوں پڑھیاں اوبا ملدا اُنج وی اجر وڈھیرا
 قرشی ! جس تھاں شوہ دا ڈیرا اوبا تیرا ڈیرا

اُکھا ڈنگ

دکھاں دی بدلی دل دے ویڑے کر دی جد چھڑکاؤ
 سٹھ دی بہنی ڈکھ آ بہندے اگ دے مین الاؤ
 کل دا پچیا گھر نوں آوے اوہنوں رنھ پکاؤ

جگ دے ہاسے کوڑ تماچے جی نوں کھو کھو کھاندے
 اپنے جائے مار اڈاری چڑھ ہلارے جاندے
 سٹھی ویڑے وچ جتا آئی اوہنوں گودھ کھڈاؤ

گنڈھ صبر دی کھل کھل جاوے شے نہ کوئی بھاوے
 اکھیں نہانے نیر نہ سٹکدے چند نوں چھین نہ آوے
 ڈکھاں دے ہڑ چند غوطے کھاوے ڈب دی جاوے ناؤ

آل دوالا وڈ وڈ کھاوے دل کے نال شریکاں
 سٹھ دا بٹاہ کدھروں نہ آوے لکھ پے لاؤ اڈیگاں
 دکھاں دی چادر ہیر تے سٹ کے اُکھا ڈنگ ٹپاؤ

من تے قرشی ہوئے نماناں جھلے نہ دکھ دیاں ہلاں
 اکھیوں پانی وانگ سمندر مار دا آوے چھلاں
 دکھ دریا جد رُخ کر لیون سکھیا ویہڑے بہاؤ

اُوکھے پینڈے

پیار دی پیڑاے ڈاڈی اُوکھی ہر کوئی سبہ نہ پاوے
لڑ جاوَن جد اکھیاں کدھرے سکھ دِلے نہ آوے

بھل کے جگ دیاں ریتاں مورکھ چند عذابیں پاوے
کچے گھڑے نوں مُرشد پا کے لنگھ دریاواں جاوے
عشق دا ڈنگیا کجھ نہ دیکھے قول قرار بھاوے

پار دے آنکھے سولی چڑھدا عذراں مول نہ پاوے
پیار دے پاروں وچ تھلاں دے سڑھدا بھجھدا جاوے
پیار دی پیڑا سبہ اُوہناں لوکاں پیار دے بوٹے لائے

گل وچ منکے ہتھ وچ کاسہ جوگی بن بن آوے
چھڈ کے یارو تخت ہزارہ ہیر دی جوہ وچ آوے
عشق دی خاطر کانا بن کے ڈنگر آن چرائے

پیار عبادت حکم خدا دا وچ قرانیں آیا
 اساں تے ساریاں قدراں مدھ مدھ ویرنوں سینے لایا
 گھر گھر دیکھو شر پیا نیچے خیر نے مکھ چھپائے

پڑھ قرآن نون دیکھو یارو سوہنے رب فرمایا
 پیار محبت دین اساڈا وچ قرانیں آیا
 قرشی یارا لکھ کجھ انج دا پڑھ کوئی سرتاں پاوے

اولاداں

کیہ اولاداں اج دیاں یارو عزتاں ماپیاں روہن
وچ کولڑے لوکاں بہہ کے گھر دے دکھڑے پھولن

جیہڑی راہیں ٹھاکن ماپے پنج، کے اُورر جاندے
بے حیائی دے ڈوہنگھے چھپڑاں غوطے لا لا آندے
لنگھ جاوے جد ہر توں پانی جونا ویلا ٹولن

ماپے متھڑے رگڑ مزاراں منگدے پت مراداں
کچھ تے اوتھے دیوے بالن کچھ تے مارن راتاں
مڑ نیانے سولی منگن ماپیاں پھکو تون

ہر شے وچ اوہ کھاون قرشی سرتاں مول ناں پاندے
ڈب نشے دے وچ تلاواں ادھی راتیں آندے
وانگ سپولے شوکاں مارن منہ بے ماپے کھولن

ویلا

کرک ڈھپاں وچ کنکاں گاہیاں لپ دانے گھر آئے
 ہولھاں کھا پی آڈوں پانی اوکھے ڈنگ ٹپائے
 اج دے بالاں مڈھوں پٹے رکھ جو پڑکھاں لائے

پوہ مکھر دی رت سیالے دن ڈھپاں رات پالے
 ڈنگری گوہیا تھپیا مائیاں بندیاں چک لئے پھالے
 چھپڑوں گارا کڈھ کڈھ ناراں گڑھاں دھاڑیاں نوں لپ چڑھائے

پہلی بانگے ڈنگر ہک لئے جوڑے وچ جاہلاں
 ادھ پہلی میں واہ ناں مکیا بھتا لیائی بلھاں
 منڈلیں ٹوڈا مرچ اچاریں میرے لیکھاں آئے

واہی بھیجی رنج میں کیتی پھل وی سوہنا پایا
 ڈیلا وڈھ میں فصل جو بوئی رب نے باغ بنایا
 نیناں پاروں ہر شے قرشی نیتوں کھوٹ نہ آئے

وچار

ٹھہر جا میرے ازل شریکا توں کیہ کھیڈ رچائی
میرے آیاں جسدی ہوویوں کسمروں پنڈ وی چائی

توں ایں عملوں راول رولا میں آں بھوڑ بھالا
میںوں تانگاں سوہنے سائیاں توں ٹھکیں متوالا
میرے پڑے سچ دی گٹھڑی تیرے من تے کائی

میں آں تارو عملیں مورکھ لنگھ دریاواں جانا
توں تے اپنے عملیں کر میں مر اولاریں جانا
میںوں سوہنے سائیاں درشن تینوں جگ رسوائی

وچھڑی کونج نہ زلدی ڈاریں لکھ کرے اوہ چارے
پھڑے یار نہ ملدے لوکو زلیاں جگ وی سارے
پیار دی رت وی اوبا جانے جس نے پیڑھ ہنڈائی

سُچل سہلیاں کھیڈن باگیں روپ امبریں پایا
 بے ٹن عملی کھیڈن باگیں ہر بوٹا کملایا
 دکھری دکھری کھیڈ اے سب دی سوہنی کھیڈ خدائی

ٹنڈاں پانی بھر بھر پاون عولہ آڈیں پاوے
 منگاں دُعا نئیں رب تھیں سوہنے روگ ایہو جیا لاوے
 یار دی قرشی سنگی نائیں اوڑک دین جدائی

زلزلہ

چتا آئی ڈھبہ گئی چھایا رُت اوڑی آئی
ڈھبہ گئی ہر شے دھرتی اتوں لٹ گئی گل خدائی

گھریوں پہلے بھین بھرتے ماں پیو کر دے گلاں
پیو تے چاچا کھا پی ٹکر لے کے چلے ہلاں
اٹھ زمینوں ہونی آفت سب دی پھوڑ دچھائی

ہونی جس گھر آنا ہوئے دس کے مول نہ آوے
مک جاوے جد دان پانی بندیاں گھرا پاوے
خلقت رب دی وڈھدی جیویں وڈھدا لے قصائی

ہونی آئی لٹ کے لے گئی تین رُتاں دے کہنے
دکھ نصیبوں جھولی ساڈی وڈھ اسماں اے سہنے
حشر قیامت برپا ہو اج ساڈے جہیاں تے آئی

ذاتان

تاپ چڑھے جد پیار دا یارو پچھدا نہیں کوئی ذاتان
 رُکھ دی چھاویں دن چا لنگھدے مکدیاں نہیں فر راتان

پاپی من تے سکھ دا ویری سرتاں مول ناں پاوے
 رُجھ کے نال کولڑے یاراں جند عذابیں پاوے
 پھس جاوے سو جان شکنجے کوکے کل دیاں باتان

یار دے کھوہ توں اکھ چراوے پیار دے گھٹ نہ لاوے
 جیہڑا وسدا شاہ رگ نیزے اودھروں منہ پرتاوے
 جے توں چاہویں یاری اوبھی من توں کر برساتان

خوشیاں بھریا ویہڑا اوبدا رحمت مارے چھلاں
 اوبدے ویہڑے ڈیرا لالے چھڈ دے جگ دیاں گلاں
 ویلا لنگھنا قرشی رویں دیویں روش براتان

باوا

عرشاں تے گھڑیا دھرتی تے آیا اک مٹی دا باوا
خیر نوں لے کے ٹریا اڈتھوں بنیا آن چھلاوا

چوری دے گرو تو ویچ کے گچکاں پائے محل چوبارے
نیکو کاراں پھائیاں لا لا دیندا جھوٹھ دلارے
ٹ کے شکھناں والے ویہڑے کردا خیروں دعوا

ماں پیو جائیاں سنگی ساکاں وڈھیا وانگ قصائیاں
پا تفرقے وکھرا کیتا بھیناں کولوں بھائیاں
کمر دی پڈئیوں چونڈی پھک کے شرتوں پائی شادا

چھند

در در تو ٹک منگ توں بندیا ڈھڈا دی اگ تے بُجھائی
غیراں در ات سجدے پاویں سجاں سنگ چھند پائی

رل کے نال شیطانی یاراں رج توں قہر کمایا
لٹیا جد توں مھلو ناراں شر وی تیتھوں شرمایا
ساڑھ کے شرماں والا صافہ پگ توں شرکوں پائی

غرض منداں دی غرض نہ جانی رہ گئے اوہ گھراندے
جیکر دیندوں ساتھ اُوہناں دا سیساں دیندے چاندے
پی کے رت توں نیکیوں کاراں من دی پیاس بُجھائی

دیس تہاڑا

مک گئے ساہ جہد ہولی ہوئی مٹھ گئی جان جہانوا!
رُ چلی میں دیس پرانے سُن لو آئے مہمانوا!

مٹھ جانا میں دیس تہاڑا مُر کدی نہیں آنا
سٹ کے اج ٹسی قبرے مینوں رُ گھراں نوں جانا
ہو سکے تے بخشو مینوں پڑھ پڑھ کے قرآنوں

نگی ساکان سب نے اک دن ڈھکنا دیس پرانے
کوئی پچھیز کوئی اگیرے امر خدائیوں جائے
شر نوں مٹھ کے خیر کمائیو کہندی جانواں تہانوا!

دوتی

آس دے پنچھی نال نصیباں
ٹک کے بہنا راس نہ ایہناں

آندے جاندے وانگ ہواواں
کدی اے دوتی کدی نہیں باہواں

اُت اسمانوں آئے صاباں
کھین آئے اتی ساہواں

ڈھکنا قرشی دیس خموشاں
جگ پرایا نویاں راہواں

گھر

گھر میرے نوں بوہا نہ باری بھیتہ نچدا ہنیرا
ڈک کے مینوں گھر دیاں اوتھے مول نہیں پانا پھیرا
فیرتے حشر دھاڑے تیکر مڑ نہیں ہونا سویرا

پنڈ توں دکھری وستی جسے تھاں وسدے لوک تمانے
اوتھے رہن بسیرا جس دے مکدے جگ تو یرانے
شام پئی مڑ ہر کسے آ کے لانا اوتھے ڈھیرا

بھریا میلہ چھڈنا اوکھا سائیں ہک لے جاندے
ڈھکیا جد کوئی دیس پرانے غیر وی اتھرو بہاندے
ڈولے پیاں مڑ واہ نہ کسے دی کیہ کمی کیہ وڈھیرا

رب تو ڈر دیاں جہڑے لوکاں پائی نہ غیبت خوری
شرع دی پٹیوں چونڈی پھک لئی ہو سکے نہ چوری
خیر دی جوت جگا لے قرشی شر دا کر دے نمھیرا

غرور

پیار دی رت نوں توں کیہ جانیں پان نصیبیاں والے
 توں تے پینگاں پُجھ کے پائیاں رکھ فریباں والے
 مر جائیں گیں نی مر جائیں گیں
 لائی اچی توں اڈھاری سولی چڑھ جائیں گیں

جہڑی راہ ول توں پئی جاویں اوہ دکھاں دے پینڈے
 اوہناں راہواں دے لئیرے عزتاں لٹ دے رہندے
 اوہناں کھیڈاں وچ گج نہیوں ہر جائیں گیں
 مر جائیں گیں نی مر جائیں گیں
 لائی اچی توں اڈھاری سولی چڑھ جائیں گیں

اساں تے بلے چولی تیری پائے مہل مکھانے
 توں تے مٹھرے میوے جھڈ کے چگ لے وکھرے دانے
 لگا روگ تینوں دکھاں وچ تر جائیں گی
 مر جائیں گیں نی مر جائیں گیں
 لائی اچی توں اڈھاری سولی چڑھ جائیں گیں

غم دے بھلے

غم دے بھلے سمونداھا کر گئے دل میرے دا ویہڑا
سنجھا ہو یا پنڈ بجاں دے ہر تھاں نچدا ہنیرا

تیرے ناں دے ہاڑے ماراں کر کے اچیاں بانہواں
تینوں چھڈ کے بجاں جد میں ٹر پئی نویاں راہواں
راہواں دے پتھر وی چھیڑن لے کے ناں ہن تیرا

تیری خاطر جوگ رچایا چھڈ کے آسا پاسہ
سونے ورگی جندڑی بجاں بن گئی ہن تماشہ
خورے میری رات دا چندرا کد ہوئے گا سویرا

جگ

چل سہیلی اوتھے چلے جس تھاں پی دا ڈھیرا
 ج تے بیوڑا لانا ٹوٹا جگ تیرا نہ میرا

سج دیئے اسی رسماں قسماں نھل کے جگ دیاں ریتاں
 سچ منائیے سوہنے خصماں لیاں ہن پریتاں
 من دوارے چانن جیویں بھاگیں بھریا دیہرا

وڑھ کے ڈوہنگھے علماں سمندر رج کے غوطے لائیے
 پڑھ جائیے جد علماں دی پوتھی اوبدا شکر منائیے
 اُسے پوتھیوں دوئیاں سنائیے اوبدا اجر ہتھیرا

کھیڈ تماشہ

سو در منگیا چند ہلکوئی
 کاسے بھیر شے نہ کوئی
 جگ تے قرشی کھیڈ تماشہ
 باڑیاں تک تک پاندے ہاسہ
 مایا باجھ کتے نہ ڈھوئی
 سو در منگیا چند ہلکوئی

گچھ نمانے روندے جان
 اکو وٹ تے ٹر دے جان
 بولن سارے اک زبان
 بہن کھلون نہ سنگ شیطان
 شردی فصل مول نہ بوئی
 سو در منگیا چند ہلکوئی

کبر دے رکھ

کبر دے رکھ تے چڑھ کے توں بندیا بشریں رُتبہ گنواپا
خیریں راہواں چھڈ کے توں کیہ شر تھیں جیوڑا لایا

ہر شے رب نے بخشی تینوں سب توں وکھرا بنایا
میٹی دے چاکوں لا کے تینوں ہر شہیں راکھا بنایا
کبر اتا دا چاکر ہو توں سوہنے سائیاں بھلایا

عیب کشائیاں غیبت خوری پایا توں ورتاوا
بہن کھلون وی ہویا تیرا شر دی چھتریں چھایا
نُھل کے خیریں راہواں اج توں کفر دی گھڈے ہتھ پایا

کھڑ جا اک تھاں بندیاں وانگوں ہو جا اُوہدے ناں دا
سجگ توں جاویں لوکی آکھن ڈھکیا پُت کسے ماں دا
قبر تیری انج چمکے قرشی جن بے گھر تیرے آیا

لیراں

دیکھو لوکو اج دے لیڑے لیراں تے رنگ گوڑے نے
گلیوں اچڑے ٹاکاں بتکیاں خورے کدروں پورے نے

اج دی ماں تے دھیاں نوں لے کے پھروئی وچ بزاراں
جیویں کونجاں اوڈھدیاں رل مل بھیج کے وچ قطاراں
ٹٹ کے رسمی خصماں اے ماواں ٹسن کر دیاں پورے نے

جھوٹھ تے غیبت عیب کشائی کرن ایماں قرآنی
جھوٹھ دی تکرپیوں ہر شے تولن اے اہناں دی نشانی
اج دی پر جا اوہ گجھ کر دی کرن جو حاکم چوڑے نے

مائی

مُر گئی مینوں چھڈ کے دیکھو میری سوہنی مائی
 لٹیا بھول دعاواں والا لٹ گئی گلِ خدائی
 کل تک ہا سے اج تو رونا وچ میں اُوہدی جدائی

اُنگی پھڑ کے جہڑی ماں نے مینوں مُرنا سکھایا
 ہوندیاں سُنڈیاں آپ نہ کھاہدا میرے منہ وچ پایا
 میں تے بھُل کے ہر شے یارو قدر نہ اُوہدی پائی

لٹیا پھٹیا گھر جد آواں دیوے ڈھیر دعاواں
 ماں دے پیریں باغ بہشتاں ماواں ٹھنڈیاں چھاواں
 اُوہدا دم سی ہر پل جیویں وجدی گھر شہنائی

جد تک اُوہدا ہتھ سی کنڈ تے جھول کدے نہ آئی
 اُوہدیاں سیساں لکیاں جیویں رُت ساون دی آئی
 اج دی رُت تیرا اُوہا قرشی کر لیس جو وی کمائی

مائی حلیمہ

مائی حلیمہ ورگی ہستی جگ تے ہور نہ آئی
 خورے کبھڑی چاہ اوہ بے کے مکے نوں ٹر دی آئی
 جس نے آپ ﷺ نوں سینے لا کے مٹھڑی کھیر پیائی

قدر کیہ جانن ماں دی یارو میں جیہے کینے
 ماں دا رتبہ جانن والے وسدے وچ مدینے
 جہاں ﷺ رضائی بھین تک کے اپنی کھلی وچھائی

یو محمدی ﷺ کھج کے آندا مائی جو مکے ول آئی
 جھولی لے کے آپ ﷺ نوں جس نے ٹٹ لئی کل خدائی
 رہندی دنیا تیکر ہن تے آوے نہ ایسی مائی

مار اڈھاری

مار اڈاری اڈھدا جا
میں دے بت نال لڑدا جا

شر دے باویاں پھائیاں لا کے
خیر دی اکھلیوں چھڑدا جا

شر دا پکيا کدی نہ کھاویں
بھانویں بھکھ نال مردا جا

اُوکڑ راہواں سولاں بھریاں
کھلویں نیناں لڑدا جا

ماڑیاں تائیں کھند نہ کھائیں
دُکھ اُوہناں دے وٹدا جا

اوس پڑوس تھیں سانجھاں پائیں
سوہنے پی سنگ تانگاں پا

مٹی

جس مٹی دا باوا توں ایں رل اُہدے وچ جانا
کھا کے ہر شے اپنے ناں دتی ہو مٹی توں جانا

مک جانا تیرا جگ تو رشتہ چھٹنا سنگیاں یاراں
گور پیاں تینوں بھج کے ملنا تیرے کسباں کاراں
ہو سن کندھاں. چار چوقیرے در کسے نہیں گھل پانا

وانگ چھلیڈیاں اڈھ دا جاویں بند کے پُپرکھیں رسماں
دین دھرم وچ دھڑے توں پاویں پا کے جھوٹھیاں قسماں
انت ویلے تینوں آ جد بھڑنا کسے نہیں کم تیرے آنا

پار لنگھا دے

آج توں نہیں میں از لوں سائیاں تیری ہاں میں تیری ہاں
 ڈوب دے وچ یا پار لنگھا دے تیری ہاں وچ میری ہاں

آس دی بیڑی چھیداں ماری ٹھلے نہ ڈبدی جاوے
 آج وی بے نہ بکھیوں سائیاں مک غریبی جاوے
 میں کیہ آج میری میں وی مرنا متھ لھیں دونویں لاشاں

نیونہہ تیرے نال لا کے سائیاں میں تے ہر شے ہار گئی
 تیرے لئی میں جوگ رچا کے بن تے پتوں پار گئی
 ٹوکاں مارے آل دوالہ رکت ولے ہن جاواں

پھوڑی

چنگا چنی تے سٹھن اوقات میری وے
 تین لیڑیاں بچ لے جاے توں برات میری وے

جنجاں گھٹ ہن رساں تے لاگ چوکھے وے
 ہٹ رساں تے لگ جان وانگ ٹوکے وے
 چند گنجلوں بچ پھسی لے جا وات میری وے

پھوڑی رساں وں وچھی جا کے ہر گھر وے
 مانے وارج ہتھوں جاندے وچو وچ مر وے
 اوہناں گلاں پاروں لنگھے نہ رات میری وے

ساک

من دے پھڑے ساک وی اوبا بکن اوکھے ویلے
منہ دے مٹھڑے من توں کوڑے ہون شیطانی چیلے

اج دے لوکی جھوٹھ دے پلہو کر دے رج کمائیاں
بھل کے اوڑک سائیاں یارو پھڑدے جھوٹھے سائیاں
پھردے ات مزاراں جیویں بے سدھ ڈنگر گو میلے

میں نہیں کہندا لوکی کہندے متراں باجھ نہ ڈھوئی
کلڑی چند تے دکھ ہزاراں نیڑے نہیں آندا کوئی
اجر نمازاں تد نہ ملیا پڑھیاں ویلے کویلے

اُکھا رُوگ

گل پیار دی ہوے کدی لگدی نیں
 جھڑی عشق دے لگی کدے رک دی نیں
 دکھاں پری اکھ کدے وی سکدی نیں

رشتے دل دے ناکھڑی وچ تول سجناں
 چھڈ جھگڑے تے بول مٹھے بول سجناں

میں تیری ہوئی توں ایں میرا جن سجناں
 مینوں ازلاں توں تیری لگن سجناں
 مناں تیریاں توں اک میری من سجناں

جند میری نہ کنڈیاں تے رول سجناں
 چھڈ جھگڑے تے بول مٹھے بول سجناں

انت ویلا

ہنڈ گئی چدڑی ویلا آیا چپ لباں تے آئی
پھلاں ورگا تن سی اڈہنیں مٹیوں سانجھ رلائی
میں نہیں کہندا گل کوئی وکھری، کہندی گل خدائی

بھر لے گڑوی عملان والی بھر لوں گج سوہنا
گھوڑی چھسن تو اک اگیرے دھولیں، جو گج دھونا
ویلا ہجنا اڈک سائیاں دینی تینوں ودہائی

ماں پیو جائے سنگت یاراں چار وناں دا میلہ
اڈھ جاون جد پیار دے پنچھی ہتھ نہیں آندا ویلا
کل نوں کوکین سنکیاں ساتھی کسے نہیں دینی پھڑائی

مھکیاں کر کر جگ توں لٹیا انت نہ پایا دھیانے
کھارے چھدیاں رل گئے تینوں اپنے اج بیگانے
ڈھکنا قرشی دیس خموشاں وناں ڈوبنگی کھائی

لغت

رنگ رنگ دے مٹھل

دوسرا	دوئیاں	آگ کا بہت بڑا آلاؤ	بھاڑ جگادھر
طاقت	ھکتی	گندم کے ساتھ ایک کیتڑے کا نام	گھسن
جان ماری	چند ہلکوی	اللہ کا گھر	ہردے دیہڑے
اوپچی آواز میں ہاڑے مارنا	ہبکاں	کسی چیز کو دونوں طرف سے باندھنا	مٹھکاں
سکون کے دن	وار سوڑے	جیسے مردے کو کفن میں لپیٹ کر باندھتے ہیں	
ماپوس نہ ہونا	لا تعلقو	بشارت	ہوکا
جنگل کے جانور	بن بکھیلے	میل، جو کھڑے پانی میں آتی ہے	کائی
کام کاج	کستاں	مارا ماری	کھینچ دھرو
طبع اور لالچ	لہریں لوبھوں	پرندے	پاکھی
جنگلی کلا	ڈھوڑرکاں	جگہ مقام	بھوہ
ایسی مخلوق جن کی تشبیہ جنات سے دی جاتی ہے، ایک پل میں ادر سے ادر دیکھنا بھالنا	بھلیڈے	تھپڑ	دیڈاں
	ٹول	شہد	مسل
		ڈیر	بول
			انت ویلا
کھارے چڑھنا		آخر کا مالک	اڈوک سائیں
لڑکی کی تیاری، تیل وغیرہ کی رسم		قبرستان	ولیں غموشاں
		قبر اندر سانی جو ہوتی ہے آج کل نہیں بناتے۔	ڈوھگی کھائی
			آس دے پھمھی
		پرانے کپڑوں کی لیروں سے لپیٹا ہوا گیند کی شکل میں گولا۔	بکھدو
			امبر میں تارے
		محبت کا کاروبار۔	پیار وہا جو
			ملاں گدھیا
		غیر قانونی دھندا۔	کار کلالاں
			عملیں سوڑ
آگ	بھاہ	سوڑ کی پونی کا اوتارنا۔	امیر لیا

گھیر لیا	دبیر لیا	کیسے گزارے۔	بکت سارے
شرابی، غیر قانونی دھندا کرنے والے	رند کلال	اللہ کا کہنا اور ہو جانا۔	بندہ
ترکیب۔	جموینہ	شرابی اور جموٹی باتیں۔	بانگال
پیسے، دھن دولت۔	روکڑ	بڑے کام۔	رند بکذیبیاں
خود ہی بادشاہ، خود ہی رعایا۔	آپے شاہ تے	روٹیاں۔	دوچ کلال
	آپے پر جا		ڈگراں
		بے کار ہانسری۔	بے ٹن و بھلی
			بھکھ
چوٹھ کا رونا۔	جموٹھ آلا پنا	وکر اسب سے افضل۔	اولڑا
تکبر کی دیوار۔	کمر دکھا کند	رزق حلال۔	ان حلال
			چڑیاں بسیرا
فاد ذکر و بی اذکر کم تم میرا ذکر کرو میں تمہارا۔	فاد ذکر و بی اذکر کم	تمہارے ہاتھ پہ اللہ کا ہاتھ۔	یہ اللہ لوق تہو تکم
نقصان۔	ٹوٹا	دل۔	جیوڑا
ذبح خانہ۔	کیلا	منہ زور۔	اقرا
		کسی خاص طرف جانا، لڑکی والے گھر برات کا پہنچنا۔	ڈھکنا
			جموٹی تیری دانے
دستر خوان۔	توٹے	ظنند۔	دانا
جانوروں کا کمرہ، واڑا، دھاڑا۔	بھانے	نظرت۔	کھند
		خون۔	زت
			جموٹھا محصم
ایک دمے دن۔	دار سوڑے	ہوتے۔	تھیدے
گندا اور جموٹھا۔	کوڑ کچڑا	چوٹی باتیں۔	گلوے
			جموٹھا پنڈ
رشتے دار۔	انگ ساکاں	مزاروں پر سجدے پانا۔	جھکن ات مزار
			دیس تھارا
آخر۔	بھیمبر	دوسرے جہان جان۔	ڈھکنا دیس پائے

		اگیرے	انگلے۔
		دیس پر آیا	
گوشت کا سالن۔	لون	انتیں واہنڈے	آخری سفر۔
		او بڑ	غیر۔
		دل دی ہوک	
وچار کرنا سوچنا۔	لوژنا	لدہ جانا	گذر جانا۔
		دلایاں	
		بدنا	رودہ کرنا۔
من۔	جیوڑا	اڈل	اُس طرف۔
چھاتیاں، روٹیاں۔	ٹاپاں	ڈکھ	
		تلہ	بوجھ۔
مھوڑ دینا۔	عج دینا	تسہاں	کام کاج۔
		حاسد	
		بھور	سویرا۔
مقدر۔	لیکھ	لوکا	لوگو۔
خواہش۔	اچھا	عشق دی گڑوی	
		چاکی	اٹھائی۔
طوفانی لہریں مارتا ہوا دریا۔	ٹھٹھہ دریا	ساسا	دس دس، خیال۔
بے چارا۔	نمازاں	بھٹھ	آگ کی بھٹھی
کھہار جس پر برتن ہاتے ہیں	چاک	بھوک	مقدر۔
بھٹھی۔	آوی	لوئے لوئے	فردب آفتاب سے پہلے۔
شام سے پہلے۔	شام اگیرے	عشق کتاباں پڑھ گئی آن	
		عشق چہاریں	عشق کی منزل۔
		عشق دی پوڑھی	
		بن بیلے	جنگل روہی۔
زہریلے سانپ۔	موڑی سینہاں	راول روئے	ادھر ادھر۔
آسمان کے نیچے۔	گھسلا امبر	نھرے نا	پچھتاوا افسوس۔

جھگی

کوکاں سے ٹرلاواں اوچی اوچی آوازیں دوں۔
ناد ڈھول۔

لہیا
دل ولہیاں
گذر گیا۔
دل فریب۔

خیر دا پوہا

چانگھاں مارنا
تمت ویلا
جانچ و پکار کرنا۔
آخری وقت۔
دانی بھٹ بھٹیاں جھوروں کی بھٹھی کے دانے۔

ساگھاں مارنا
دھواڑ
نیزہ مارنا۔
جنت کمانے والے کام۔
ادھ وچکار، اندر سے (درمیان)۔
کس جہانے
میلک
اُپڑنا
بھول غریباں
ویلا ٹھرنا

ہانڈ
یول
وہہیاں
ٹوٹا
ہیر غموشاں
کہار

حاجت، خواہش۔
ڈھیر۔
گندی تالیاں۔
نقصان۔
قبرستان
ڈھولی اٹھانے والا۔

لاوا
جیوں کولا
یول حلاوا

نرم زبان والا۔
مٹھوے یول۔

من دا چور
بن بکھیلا

بھور
بکت

سوی۔
کس طرف۔

ہانڈ
ڈگراں

حاجت، خواہش۔
سٹوڑے گور سرائواں ٹھپ اندھیر قبروں میں سوئے۔

شرک بھنڈو کے شیطان کے ساتھی۔
روٹیاں۔

میری ننگے چائن

ہنگہ پکھیرو
سورج کنڈ چالائی سورج غروب ہو گیا۔

پندے۔
آپوتاپ

گھر کو لوٹ آئے۔
کفتاں ویلہ

عشاء کے بعد۔
نفسا نفسی۔

ہانڈ
کفتاں ویلہ

عشاء کے بعد۔
نفسا نفسی۔

ہانڈ
کفتاں ویلہ

عشاء کے بعد۔
نفسا نفسی۔

ہانڈ
کفتاں ویلہ

عشاء کے بعد۔
نفسا نفسی۔

ہانڈ
کفتاں ویلہ

موتی

گنڈھ

پہ

دھ

پیغام۔

مجمع۔

مارتا۔

زبان کا سچلا حصہ۔

ترازو۔

تالو

ترکڑ

مسیحاں

دید

وللیاں

سعاداں

دھوڑے تعویزاں

جڑی بوٹیوں سے علاج کرنے والے حکیم۔

بے کار فضول۔

چور کی ضد۔

تعویز دھاگا۔

بحر وید

انی

ونج کلالاں

فرہیں

سمندر وزمین۔

نیزے کی ٹوک۔

نمے سے کام، غیر قانونی دھندا۔

موٹے، چڑھیں خورے۔

مٹھیاں

جیچ چھاڑ

ٹوہا

کہار

لڑائی، رونا کرلانا۔

کنوے سے اشیاء نکالنے والا۔

ڈھولی اٹھانے والا۔

وٹاں

اولاہ

کھیتوں کے درمیان کچا راستہ۔

اپنی طرف۔

پار لنگاہ دے

ٹھلے نہ

نیوں

پیلے ٹھل

چلے نہ۔

دل کا لگانا، آنکھیں ملانا، محبت کرنا۔

بچھ لیں

بکھ دے

وصول کر لینا، کسی چیز کو پکڑ لینا۔

کس طرف۔

کھیں دی ٹھل

اُولے ڈردی

ڑت

چادر کی ٹنکل۔

ٹالہ باری۔

موسم۔

سرسوں کے کھلے ہوئے پھول۔

پھاڑی علاقے کی طرف اشارہ۔

عصر کا وقت۔

چمکل جنگل پیلے روی جنگلوں میں خواری کی۔

پڑ

آہنہ

پشواں توری

ڈھکن دیلہ

گھونسلہ۔

دوسرے پشوؤں کو۔

آخری وقت۔

گوشت کھانے والا۔

بھاجی، ورتاوا۔

ماساں خور

نیوندے

رب دا بندہ

گن ٹکون

ہر دا ویڑا

حکم ربی جو اُس نے کہا وہ ہو گیا۔

اللہ کا گھر، مسجد۔

چاکوں لھیا

بکھیرا

کہہا جس پر برتن بناتا ہے

ہسی مذاق۔

گلو میں رندا
ہے فضول ہاتھیں بنانے والا، رندا ایسا
اوزار جس سے ترکھان نکڑی چھیتا ہے۔

سپی سائیاں
چاکت ناری
ناراں
نوکر اور مالک۔
ھڑکا لڑکی۔
عورتیں۔

کوڑ و نجارا
پرکھیں قدراں
اپنے بزرگوں کی قدریں۔
جھوٹھا دلبر۔

سج سر پہ
ریٹاں سنجیاں
سندھ گواہی
سونے کا بستر۔
اُداس راتیں۔
ہوش گواہی۔

ویلہ مٹھیا
قوٹ
کہارا
گذرا ہوا وقت۔
حصہ۔
ڈھولی اٹھانے والا۔

کوکاں
بھاہ
دسوں شور
آوازیں دینا۔
آگ۔
رہنے کی جگہ۔

کما دیں آگیاں
دیکھن تاکیں
چاکیں
گنے کا اوپر والا حصہ۔
کھڑکی سے دیکھیں۔
خدمت گزار۔

بشراں دوتی
چاک
انسانی دشمن۔
خدمت گار، نوکر۔

راہے چکڑ
ساکیں ہو گئے
لڑقاں
ہرکارا
رشتے دار ہو گئے۔
لیرو لیر، چھوٹے چھوٹے کلوے۔
خبر رساں، ڈاکیا۔
بے بہاریں سماں بے لگام، دوست۔

راجمن میرا بے مہارا
کرم و چارا
خیر و سارا
شر اٹھایا
مہلین بیچارا۔
خیر کو بھولنے والا۔
شیطان کا ساتھی۔

راجمن یار
جد ہلکوئی
جوت جکوائے
نمانوا
زندگی زل گئی۔
دیئے جلائے۔
بے چارا۔

رند
رند
پاپ
گنڈھ
شرابی۔
گناہ۔
پیغام، دعوت نامہ۔

ڑسیا راجمن
سانجھ پریت
ہوک
جک ٹھکاں
اچھا
پیار کا رشتہ۔
آواز۔
چوروں کی دنیا۔
خواہش۔

ڑت بہاریں
بے
بوٹ بٹیاں
ساکیں
بھوے کا گونسلہ۔
چھوٹے چھوٹے بچے۔
رشتے دار۔

کونل کا بولنا۔	ٹوکن کونٹاں	وقت گزاریں۔	ویلا سارن
پرانے زمانے کا ایک پیانہ جس سے	پڑوپے	گہرے بادلوں کی طرح۔	وانگ منگھیاں
گندم کے تول کا کام لیا جاتا تھا۔	اکھیں بیون	مقدریں۔	بھاگیں
آنکھ کھولیں۔		شادی کی خواہشیں۔	وردے چاواں
			ٹھوڑا سودا
شراب۔	۵۱	نقصان۔	ٹوٹا
		کسی کے پیچھے ہاتھ دھو کر پڑ جانا۔	گت پھڑی
			سویرا
روٹی۔	ٹنگ	کھیتی باڑی۔	ڈنگراں ٹوری
		اللہ کی کتاب، قرآن۔	پوتھی
			اولاداں
روکیں۔	ٹھاکن	نڈے۔	کولڑے
ڈوہنڈنا۔	ٹولٹا	پرانہ، گذرا ہوا۔	جونہ
کچے چنے کو آگ میں بھوننا۔	ٹھوللاں	تھوڑے دانے۔	لپ دانے
جڑ سے اڈکھاڑنا۔	ٹھوں پٹے	کنویں سے کھیتوں تک پانی	آڈ
دوپہر کا کھانا۔	ٹھتا	پہنچانے کی گزرگاہ	منڈھلیں ٹوڈا
قدرتی گھاس۔	ٹھیللا	مٹی کی روٹی کی مانند۔	وچار
			بھولڑ بھالا
میل۔	کائی	معصوم، سادہ لوح۔	ٹھڈاں
ٹھڈوں کا پانی مٹ کے ڈریے	ٹھولو	کنویں سے پانی نکالنے کا برتن۔	اوڑک
جس جگہ پر گرتا ہے۔		آخر۔	ڈلڑلہ
			چھایا
زیت اولڑی	ٹھت	مہبت۔	پھوڑ و چھائی
جب موسم۔	ٹھن زتاں دے کہنے تین ٹھلیں۔	سوگی اجتماع۔	پھوڑی
			چھگا
دوپٹہ۔	ٹھن لیڑیاں	گرتا، قیہیں۔	ٹھنٹھن
تین کپڑوں میں۔	ٹھن لیڑیاں	شلوار۔	لاگ
خبر۔	ٹھن لیڑیاں	رہیں۔	

ٹوکو کو پکلا کر اس میں موگ پھلی ملانے سے بنتی ہے۔	کچکاں	بے کار شخص تفریق، غلط فہمی	باوا اوت بڑاوا تفرقے
لڑائی۔ دیر سر پر باندھے والا کپڑا۔ خون۔	چند صاف رت	اوپر معصوم لڑکیاں۔ دعا نہیں۔	چند ات بھولتا رہاں سیماں
آخری، بعد میں۔	گھمبیر	جانا۔ پہلے۔	دیس تھاڈا ڈھکنا اگیرے دوتی دوتی
اوپر۔	ات	دشمن۔	گھر
بند۔ سائیں ہک لے جندے فرشتوں کالے جانا۔ جنارے والی چار پائی شتم کر دینا۔	ڈک ڈولے پیاں بھیڑا	اندر۔ رہنے کی جگہ۔ آنسو۔ ہمت، حوصلہ۔	بھیر راہن، بیرا اقرود واہ
سو نہیں۔	بلے	چھوٹا سا گاؤں۔ سفید چینی سے لپٹے ہوئے چھولے۔	غرور زک نعل خانے غم دے نعلے
سنسان، ویران۔ رات کا اندھیرا۔	سنجھا رات دا چندرا	الٹا۔ سنگی ساتھی، ارد گرد۔	موندھا آسا پاسا
نقصان	لونا	دل، من اللہ کی کتاب، قرآن	جیوڑا پوتھی کھڑا تھاڈ
دولت۔	مایا	اندر۔	بھیر

		راستہ، پگڈنڈی۔	وٹ
			بکیر دے ڈکھ
چاک (چاکوں) کہاروں کا برتن بنانے کا اڈہ۔		تکبر کا درخت۔	بکیر دے ڈکھ
		غلام، نوکر۔	چاکر
			مائی
	لڈیا مٹھیا	ڈھیر۔	بول
پریشان۔	جھول	پشت۔	کنڈ
پریشانی۔		دعائیں۔	سیساں
			مائی حلیمہ
	کھیر	خواہش۔	چاہ
دودھ۔		دودھ پالانے والی ماں کی بیٹی۔	رضائی بھین
			مار اڈاری
	جھڑنا	گندم کی صفائی کیلئے ایک لکڑی کا برتن۔	اڈکھی
اجناس کی صفائی کرنا۔	کھند	کھلی آنکھیں۔	گھلوے نیناں
نفرت۔			مٹی
	مچھلڈے	قبر میں پڑے ہوئے	گور پیاں
شیطانی جنات۔		ملنا، مگرانا۔	بھڑنا
			محمد ﷺ
	اُت	پیدا ہونا۔	جایا
اُدپر۔	پوتھی	دودھ۔	کھیر
اللہ کی کتاب، قرآن۔			پار لنگاہ دے
	ہنجھیوں	چلنا۔	ٹھلنا
پہنچنا، حاضر ہونا۔	ٹوکاں	وصول کرنا۔	بغھ لینا
چھوٹی چھوٹی باتیں۔			پھوڑی
	وات	قیمتیں دوپٹہ، شلوار۔	جھکا پٹی، سٹھمن
خبر۔	پھوڑی	زخم۔	پھٹ
کسی کی وفات پر افسوس کیلئے جو			ساک
دریاں بچھائی جاتیں ہیں۔	اڈک ساکیں	پہنچنا، حاضر ہونا۔	ہنجھمن
آخر کا مالک (اللہ)۔	بتر	قربان گاہ جہاں موسیٰ ذبح ہوتے ہیں۔	کھیلہ
یار دوست۔			

تعارف

- الحاج محمد فیاض قریشی   ناں:-
- فیاض قرشی   قلمی ناں:-
- حاجی محمد فاضل قریشی (پیشہ کتابت)   ابا جی:-
- سردار بیگم   امی جی:-
- 7 محرم 1362ھ، یکم مہکن 1999 بکری بمطابق 12 فروری 1943 دن جمعہ مبارک -   جنم تاریخ:-
- جاکے چیمہ تحصیل ڈسکہ ضلع سیالکوٹ -   جنم بھونئیں:-
- سپیشلائزیشن بینک سیکورٹی، ایکویٹمنٹ از امریکہ   پڑھائی:-
- انجینئر   کم کار:-
- امریکہ، میکسیکو، لندن، سوئٹزرلینڈ، جرمنی، سوڈان، اردن، سعودی عرب، متحدہ عرب امارات، کویت، بحرین، قطر   سیر سپاٹا:-
- زرین خالدہ   گھر والی:-
- قاسم، باسط، جواد   پتر:-
- ساجدہ   دھیانی:-
- نظم تے گیت   شاعری کھیتر:-
- ۱۲-۱ اے نیو آفیسر کالونی صدر بازار لاہور چھاؤنی   دسوں:-

☆☆☆ شجرہ نسب قریشیاں ☆☆☆

○ نصبہ جا کے چیمہ تحصیل ڈسکہ ضلع سیالکوٹ ○

محمد فیاض ﴿ پسران محمد قاسم۔ محمد باسط۔ محمد جواد۔ ساجدہ بیٹی ﴾

محمد فاضل بن غلام محمد بن عزیز الدین بن محکم الدین۔ احمد دین۔ محمد

دین بن رکن دین بن نظام الدین بن محمد بخش بن غلام علی۔ محمد علی۔ سلطان علی۔ کرم علی۔

غوث علی بن ضیا اللہ بن شاہ جی بن حافظ بن شیخ عبداللہ بن شیخ عیسیٰ بن شیخ اسحاق بن شیخ

سلیمان بن شیخ محمد رضا بن شیخ عبدالکریم بن شیخ عبدالرحمن بن شیخ محمد افضل بن شیخ اکبر

صادق بن شیخ قطب الدین بن شیخ جلال دین بن شیخ نصر اللہ بن شیخ محمد صالح بن شیخ محمد

سعید بن شیخ نور اللہ بن شیخ حسن علی بن شیخ عبدالحسن بن شیخ بدر الدین بن شیخ عبدالوہاب

بن شیخ داود خرمی بن شیخ عمر الدین بن شیخ محمد زمان بن شیخ غلام رسول بن شیخ احمد خاں بن

شیخ عبدالعزیز بن شیخ غلام حیدر بن شیخ غلام قادر بن شیخ مظفر شاہ بن شیخ اعظم شاہ بن شیخ

جلال دین بن شیخ شرف دین بن شیخ نظام الدین بن شیخ قطب دین بن حضرت محمد حنیف

بن حضرت علی کرم اللہ وجہہ بن ابو طالب بن عبدالمطلب بن ہاشم بن عبدمناف بن قصی

بن کلاب بن مرہ بن کعب بن لوئی بن غالب بن مہر دین مالک بن نذر بن خرمیہ بن

مدرقہ بن الیاس بن مفر بن براء بن معد بن عدنانک

ہزم دیباں پنجابی کتاباں

سہ ماہیت	اشاعتی نمبر	مصنف / مرقب	کتاب ناماں	نمبر شمار
1980	ISBN-969-8082-09-3	میاں ظفر مقبول	سی مولا شاہ	(1)
1985	ISBN-969-8082-08-5	میاں ظفر مقبول	چوہاں (انشائیے)	(2)
1988-95	ISBN-969-8082-07-7	میاں ظفر مقبول	لودھاں (مجموعہ کلام)	(3)
1987-95	ISBN-969-8082-06-9	میاں ظفر مقبول	لکھیں لکھیں آگیاں (کافیاں مولا شاہ)	(4)
1988-90-96	ISBN-969-8082-05-0	میاں محمد طویل منظر / میاں ظفر مقبول	لوائے منظر (مجموعہ کلام)	(5)
1988-95	ISBN-969-8082-04-2	میاں ظفر مقبول	گفت گلزار (سی حرفیاں سائیں مولا شاہ)	(6)
1988-96	ISBN-969-8082-03-4	میاں ظفر مقبول	پھر کھیاں زماں (بارہ ماہے سائیں مولا شاہ)	(7)
1990	ISBN-969-8082-02-6	میاں ظفر مقبول	تخت عمار دا (تخریر بخاری)	(8)
1992	ISBN-969-8082-10-7	میاں ظفر مقبول	سائیں مولا شاہ واقعہ بکھل بٹن	(9)
1993	ISBN-969-8082-12-7	میاں ظفر مقبول	بول جھدی (سائیں جھدر شاہ دی حیاتی تے شاعری)	(10)
1999	ISBN-969-8082-15-8	میاں ظفر مقبول	الہی انکریم (سیرت الہیہ روایات)	(11)
2000-01	ISBN-969-8082-17-4	میاں ظفر مقبول	نام مالی میرا (نعتاں)	(12)
2002	ISBN-969-8082-14-X	میاں ظفر مقبول	میں دوق میں (کافیاں - محمد شریف)	(13)
2003	ISBN-969-8082-20-4	سائیں عہد العزیز	شہرہ نوشاہیاں مع ہاراں امام	(14)
2008	ISBN-978-969-8082-29-1	تخریر بخاری	مکافہ (غزلاں)	(15)
2008	ISBN-978-969-8082-27-7	ڈاکٹر عظمت اللہ عظمت	وساں (نعتاں، غزلاں)	(16)
2009	ISBN-978-969-8082-33-8	ڈاکٹر حفیظ احمد	نعتاں دا مکمل	(17)
2009	ISBN-978-969-8082-34-5	چاچا محمد یوسف	روگ الٹرا	(18)
2009	ISBN-978-969-8082-34-5	سلطان کھاروی	دانتھو (شاعری)	(19)
2009	ISBN-978-969-8082-37-6	ڈاکٹر میاں ظفر مقبول	شہباز دیاں گلاں (انٹرویو)	(20)
2010	ISBN-978-969-8082-38-3	چاویہ عارف	انھرا آپ دلیلاں (غزلاں)	(21)
2010	ISBN-978-969-8082-36-9	بشیرا دا	آسان غزلاں	(22)
2010	ISBN-978-969-8082-43-7	ڈاکٹر میاں ظفر مقبول	ظفرانے (انشائیے)	(23)
2011	ISBN-978-969-8082-44-4	لکھ شیر جسم	سوچاں دی ہنگل (شاعری)	(24)
2011	ISBN-978-969-8082-45-1	فیاض قرشی	کھنڈ بھڑولی (شاعری)	(25)

ہزم کی اردو کتب

نمبر شمار	کتاب کا نام	مصنف / مرتب	اشاعتی نمبر	تعارف
1	ہاتوں ہاتوں میں	(اردو انشائیہ) پروفسر میاں مقبول احمد	ISBN-969-8082-01-8	1989
2	ہاتوں میں ہاتیں	(اردو انشائیہ) پروفسر میاں مقبول احمد	ISBN-969-8082-00-X	1990
3	مرزا صاحبان (ص 336)	(ایچ ایل ایف) سائیں مولا شاہد میاں ظفر مقبول	ISBN-969-8082-21-2	2004
4	ست گنج آری نامہ مولا شاہ عرف زہرہ مشتری (اردو ترجمہ)	سائیں مولا شاہد ڈاکٹر میاں ظفر مقبول	ISBN-969-8082-23-9	2007
5	مرزا صاحبان (ص 448)	(اردو ترجمہ) سائیں مولا شاہد ڈاکٹر میاں ظفر مقبول	ISBN-978-969-8082-26-0	2007
6	کسی ہنوں	(اردو ترجمہ) سائیں مولا شاہد ڈاکٹر میاں ظفر مقبول	ISBN-978-969-8082-22-0	2008
7	بکال ہنوں	(اردو ترجمہ) سائیں مولا شاہد ڈاکٹر میاں ظفر مقبول	ISBN-978-969-8082-28-4	2008
8	ہات سے ہاتیں	پروفیسر میاں مقبول احمد	ISBN-978-969-8082-25-0	2008
9	دہراں بڑے ہیں ماسے	جاوید عارف	ISBN-978-969-8082-32-1	2009
10	کچھ عشق کیا کچھ کام کیا	(سفر نامہ) جاوید عارف	ISBN-978-969-8082-39-0	2010
11	میاں محمد اسماعیل منظر کی قومی وطنی شاعری	(تحقیق و تنقید) گل رخ طوٹی	ISBN-978-969-8082-41-3	2010
12	ڈاکٹر میاں ظفر مقبول کی ادبی خدمات -	(تحقیق و تنقید) سیدہ سعدیہ ضیاء	ISBN-978-969-8082-40-6	2010
13	پروفیسر میاں مقبول احمد کی انشائیہ نگاری	(تحقیق و تنقید) سحر حفیظہ	ISBN-978-969-8082-42-0	2011
14	مری آنکھیں سلگتی ہیں	(اردو نثر) جاوید عارف	ISBN-978-969-8082-46-8	2011
15	دہستان اوکاڑہ	(تحقیق و تنقید) جاوید عارف	ISBN-978-969-8082-47-5	2011
14	ہیر درانجا	(اردو ترجمہ) سائیں مولا شاہد ڈاکٹر میاں ظفر مقبول	ISBN-978-969-8082-29-1	—

جس اولاد لئی جند ہلکوئی چھڈ تینوں اُس جانا
کل نوں تیریاں گس اوہناں مُشکاں سٹ قبر وچ آنا
قلاں دا میلہ وانگ ولیمیاں اکھیں کسے نہ اتھرو

اکھیاں نوٹن جس دن ماپے پیندا وکھ وکھیرا
مرد قلاں تے بولی لگدی اے تیرا اوہ میرا
اُس ویلے جی بچھدا جیویں دانے بھٹھ بھٹھیاں
سچل سائیاں چھیتی بوہوڑیں ٹھاہر کتے نہ پاواں

ISBN 978-969-8082-45-1

9 789698 082451